

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) č. 650/2012

zo 4. júla 2012

o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a prijatí a výkone verejných listín v dedičských veciach a o zavedení európskeho osvedčenia o dedičstve

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 81 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽²⁾,

keďže:

- (1) Únia si stanovila za cieľ udržiavať a rozvíjať priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, v ktorom je zaručený voľný pohyb osôb. Na postupné vytvorenie takéhoto priestoru musí Únia prijať opatrenia v oblasti justičnej spolupráce v občianskych veciach, ktoré majú cezhraničné dôsledky, najmä ak sú potrebné pre riadne fungovanie vnútorného trhu.
- (2) V súlade s článkom 81 ods. 2 písm. c) Zmluvy o fungovaní Európskej únie môžu takéto opatrenia zahŕňať opatrenia zamerané na zabezpečenie zlučiteľnosti kolíznych noriem a noriem určujúcich právomoc, uplatniteľných v členských štátoch.
- (3) Európska rada na zasadnutí v Tampere v dňoch 15. a 16. októbra 1999 schválila zásadu vzájomného uznávania rozsudkov a iných rozhodnutí súdnych orgánov ako základný kameň súdnej spolupráce v občianskych veciach a vyzvala Radu a Komisiu, aby prijali program opatrení na vykonávanie tejto zásady.
- (4) Spoločný program opatrení Komisie a Rady na uplatňovanie zásady vzájomného uznávania rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach ⁽³⁾ bol prijatý 30. novembra 2000. V tomto programe sa identifikujú opatrenia týkajúce sa harmonizácie kolíznych noriem ako opatrenia uľahčujúce vzájomné uznávanie rozhodnutí a umožňuje sa ním vytvorenie nástroja, ktorý sa týka závetov a dedenia.
- (5) Európska rada na zasadnutí v Bruseli 4. a 5. novembra 2004 prijala nový program s názvom Haagsky program: posilňovanie slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v Európskej únii ⁽⁴⁾. V tomto programe sa zdôrazňuje, že je potrebné prijať nástroj v dedičských veciach, ktorý sa bude zaoberať predovšetkým otázkou kolízie právnych poriadkov, právomoci, vzájomného uznávania a výkonu rozhodnutí v oblasti dedenia a európskeho osvedčenia o dedičstve.
- (6) Európska rada prijala na svojom zasadnutí 10. a 11. decembra 2009 v Bruseli nový viacročný program s názvom Štokholmský program – otvorená a bezpečná Európa, ktorá slúži občanom a chráni ich ⁽⁵⁾. Európska rada v tomto programe konštatovala, že vzájomné uznávanie by sa malo rozšíriť aj na oblasti, ktoré ešte nie sú jeho predmetom, avšak pre každodenný život sú kľúčové, ako je napríklad dedenie a závet, a to so zreteľom na právne systémy členských štátov vrátane verejného poriadku (*ordre public*) a vnútroštátnych tradícií v tejto oblasti.
- (7) Je potrebné uľahčiť riadne fungovanie vnútorného trhu odstránením prekážok voľného pohybu osôb, ktoré v súčasnosti narážajú na problémy pri uplatňovaní svojich práv v kontexte dedenia, ktoré má cezhraničné dôsledky. V európskom priestore spravodlivosti musia mať občania možnosť usporiadať svoje dedičstvo vopred. Musia byť efektívne zaručené práva dedičov a odkazovníkov, ďalších osôb s blízkym vzťahom k zosnulému, ako aj veriteľov poručiteľa.
- (8) Na dosiahnutie týchto cieľov by toto nariadenie malo spojiť ustanovenia o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní – alebo prípadne prijímaní –, vykonateľnosti a výkone rozhodnutí, verejných listín a súdnych zmierov, ako aj o zavedení európskeho osvedčenia o dedičstve.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 44, 11.2.2011, s. 148.⁽²⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 13. marca 2012 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady zo 7. júna 2012.⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 12, 15.1.2001, s. 1.⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 53, 3.3.2005, s. 1.⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 115, 4.5.2010, s. 1.

- (9) Do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia by mali patriť všetky občianskoprávne aspekty dedenia, najmä všetky formy prechodu majetku, práv a povinností z dôvodu smrti, nezávisle od toho, či ide o prechod na základe právneho úkonu nakladania s majetkom v prípade úmrtia, alebo o prechod majetku zo zákona.
- (10) Toto nariadenie by sa nemalo uplatňovať vo veciach týkajúcich sa príjmov alebo v správnych veciach, ktoré majú povahu verejného práva. Preto by sa na základe vnútroštátnych právnych predpisov malo rozhodnúť napríklad o tom, ako sa počítajú a platia dane alebo iné poplatky, ktoré majú povahu verejného práva, či už ide o dane, ktoré mal platiť v čase smrti zosnulý, alebo akýkoľvek druh dane súvisiacej s dedičstvom, ktorú majú platiť pozostalí alebo oprávnené osoby. Tiež by sa malo na základe vnútroštátnych právnych predpisov rozhodnúť o tom, či by sa mohlo vydanie majetku z dedičstva oprávneným osobám podľa tohto nariadenia alebo zapísanie majetku z dedičstva do registra zdaní.
- (11) Toto nariadenie by sa nemalo uplatňovať na iné oblasti občianskeho práva ako dedičstvo. Viacero otázok, ktoré možno považovať za otázky týkajúce sa dedičských vecí, by sa malo z dôvodov jednoznačnosti výslovne vylúčiť z rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia.
- (12) Toto nariadenie by sa preto nemalo vzťahovať na otázky týkajúce sa majetkových režimov manželov vrátane individuálne dohodnutých majetkových režimov manželov, ako ich poznajú niektoré právne systémy, a to v rozsahu, v akom sa tieto režimy nezaoberajú dedičskými vecami, ako aj na otázky týkajúce sa majetkových režimov zväzkov, ktoré sa považujú za zväzky s porovnateľnými účinkami, aké má manželstvo. Orgány, ktoré konajú v danej dedičskej veci podľa tohto nariadenia, by pri určovaní dedičstva a príslušných podielov oprávnených osôb mali napriek tomu v závislosti od situácie zohľadniť vyporiadanie majetkového režimu manželov alebo podobného majetkového režimu zosnulého.
- (13) Z rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia by sa mali vylúčiť aj otázky týkajúce sa zriadenia, správy a zrušenia trustov. Nemalo by sa to považovať za všeobecné vylúčenie trustov. Ak sa v súvislosti s dedením zo zákona zriadi trust na základe závetu alebo zákona, rozhodné právo pre dedenie podľa tohto nariadenia by sa malo uplatňovať na prechod majetku a určenie oprávnených osôb.
- (14) Majetkové práva, podiely a majetok, ktoré vznikli alebo sa previedli iným spôsobom ako dedením, napríklad darovaním, by sa mali tiež vyňať z rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia. To, či sa dary alebo iné formy právnych úkonov nakladania s majetkom medzi živými s okamžitým vecnoprávnym účinkom vrátia alebo započítajú na účely stanovenia podielov oprávnených osôb podľa rozhodného práva pre dedenie, by však malo stanoviť právo určené týmto nariadením ako rozhodné právo pre dedenie.
- (15) Toto nariadenie by malo umožniť vznik alebo prechod práva k nehnuteľnému alebo hnutel'nému majetku na základe dedenia, ako sa ustanovuje v rozhodnom práve pre dedenie. Nemal by ním však byť dotknutý obmedzený počet (*numerus clausus*) vecných práv, ktoré poznajú vnútroštátne právne poriadky niektorých členských štátov. Od členského štátu by sa nemalo požadovať uznanie vecného práva, ktoré sa vzťahuje na majetok nachádzajúci sa v uvedenom členskom štáte, pokiaľ jeho právo nepozná dané vecné právo.
- (16) Aby sa však oprávneným osobám umožnilo užívať v inom členskom štáte práva, ktoré vznikli alebo na nich prešli na základe dedenia, v tomto nariadení by sa malo ustanoviť, že neznáme vecné právo sa prispôbí najbližšiemu rovnocennému vecnému právu podľa právneho poriadku tohto iného členského štátu. V súvislosti s takýmto prispôbovaním by sa mali zohľadniť ciele a záujmy sledované konkrétnym vecným právom a účinky, ktoré sú s ním spojené. Na účely určenia najbližšieho rovnocenného vnútroštátneho vecného práva môžu byť kontaktované príslušné orgány alebo osoby v štáte, ktorého právnym poriadkom sa dedenie spravovalo, s cieľom získať ďalšie informácie o povahe a účinkoch daného práva. Na tento účel by sa mohli využiť existujúce siete v oblasti justičnej spolupráce v občianskych a obchodných veciach, ako aj akékoľvek ďalšie dostupné prostriedky uľahčujúce pochopenie cudzieho právneho poriadku.
- (17) Prispôbením neznámych vecných práv, ako sa výslovne stanovuje v tomto nariadení, by nemali byť dotknuté iné formy prispôbenia v rámci uplatňovania tohto nariadenia.
- (18) Požiadavky na zápis práva k nehnuteľnému alebo hnutel'nému majetku do registra by sa mali z rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia vylúčiť. Záonné podmienky a spôsob vykonania zápisu a orgány zodpovedné za kontrolu toho, či sú splnené všetky požiadavky a či je predložená alebo založená úplná dokumentácia alebo či obsahuje potrebné informácie, ako sú katastre alebo notári, by sa preto mali určiť v právnom poriadku členského štátu, v ktorom sa register vedie (v prípade nehnuteľného majetku *lex rei sitae*). Orgány môžu predovšetkým skontrolovať, či právo zosnulého na majetok, ktorý je predmetom dedičstva a ktorý je uvedený v dokumente predloženom na zápis, je právo, ktoré je ako také zapísané v registri alebo ktoré je inak preukázané v súlade s právnym poriadkom členského štátu, v ktorom sa register vedie. S cieľom vyhnúť sa duplicité písomností by registračné orgány mali uznať takéto písomnosti, ktoré vyhotovili príslušné orgány v inom členskom štáte a ktorých pohyb sa ustanovuje v tomto nariadení. Európske osvedčenie o dedičstve vydané podľa tohto nariadenia by predovšetkým malo predstavovať platnú písomnosť na zápis majetku, ktorý je predmetom dedičstva, do registra členského štátu. To by však orgánom, ktoré sa venujú registrácii, nemalo brániť v tom, aby osobu žiadajúcu o zápis požiadali o poskytnutie takých

dodatočných informácií alebo predloženie takých dodatočných dokumentov, aké sa požadujú podľa právneho poriadku členského štátu, v ktorom sa vedie register, napríklad informácie alebo dokumenty týkajúce sa zaplata daní. Príslušný orgán môže osobu žiadajúcu o zápis poučiť o spôsobe doplnenia chýbajúcich informácií alebo dokumentov.

(19) Účinky zápisu práva do registra by sa mali z rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia tiež vylúčiť. To, či má zápis napríklad deklaratórny alebo konštitutívny účinok, by mal preto určiť právny poriadok členského štátu, v ktorom sa register vedie. Takže ak si napríklad nadobudnutie práva na nehnuteľný majetok podľa právneho poriadku členského štátu, v ktorom sa register vedie, vyžaduje zápis do registra s cieľom zabezpečiť účinok *erga omnes* alebo s cieľom chrániť právne transakcie, mal by sa moment takéhoto nadobudnutia práva riadiť právnym poriadkom tohto členského štátu.

(20) V tomto nariadení by sa mali zohľadniť rôzne systémy riešenia dedičských vecí, ktoré sa v členských štátoch uplatňujú. Na účely tohto nariadenia by pojem „súd“ mal preto mať široký význam, aby zahŕňal nielen súdy v pravom zmysle slova vykonávajúce funkcie justičného orgánu, ale aj notárov alebo registračné orgány v určitých členských štátoch, ktoré v dedičských veciach vykonávajú funkcie justičného orgánu ako súdy, a notárov a príslušníkov právnických povolání, ktorí v niektorých členských štátoch vykonávajú funkcie justičného orgánu v danej dedičskej veci na základe poverenia súdom. Všetky súdy vymedzené v tomto nariadení by sa mali riadiť normami o určení právomoci, ktoré sú stanovené v tomto nariadení. Pojem „súd“ by, naopak, nemal zahŕňať nejustičné orgány členského štátu, ktoré majú podľa vnútroštátneho právneho poriadku právomoc konať v dedičských veciach, ako napríklad notári, ktorí vo väčšine členských štátov bežne vykonávajú funkcie justičného orgánu.

(21) Toto nariadenie by malo umožniť všetkým notárom, ktorí majú právomoc konať v dedičských veciach v členských štátoch, aby túto právomoc vykonávali. To, či sa budú na notárov v určitom členskom štáte vzťahovať normy o určení právomoci stanovené v tomto nariadení, by malo závisieť od toho, či sa na nich vzťahuje pojem „súd“ na účely tohto nariadenia.

(22) Akty vo veciach dedičstva vydané v členských štátoch notármi by mali byť v obehu podľa tohto nariadenia. Ak notári vykonávajú funkcie justičného orgánu, sú viazaní pravidlami súdnej právomoci a ich rozhodnutia

by mali byť v obehu v súlade s ustanoveniami o uznávaní, vykonateľnosti a výkone rozhodnutí. Ak notári nevykonávajú funkcie justičného orgánu, nie sú viazaní pravidlami súdnej právomoci a verejné listiny, ktoré vydávajú, by mali byť v obehu v súlade s ustanoveniami o verejných listinách.

(23) Vzhľadom na narastajúcu mobilitu občanov a s cieľom zabezpečiť riadny výkon spravodlivosti v Únii a existenciu kolízneho kritéria založeného na skutočnej väzbe medzi dedičskou vecou a členským štátom, v ktorom sa vykonáva právomoc, by sa v tomto nariadení malo ustanoviť, že všeobecným kolíznym kritériom na účely určenia právomoci, ako aj rozhodného práva by mal byť obvyklý pobyt zosnulého v čase smrti. Orgán konajúci v dedičskej veci by mal na účely určenia obvyklého pobytu celkovo posúdiť okolnosti života zosnulého počas rokov pred jeho úmrtím a v čase jeho smrti a zohľadniť všetky relevantné skutkové prvky, najmä trvanie a pravidelnosť prítomnosti zosnulého v dotknutom štáte, ako aj podmienky a dôvody tejto prítomnosti. Takto určený obvyklý pobyt by mal so zreteľom na konkrétne ciele tohto nariadenia preukazovať úzku a stabilnú väzbu s dotknutým štátom.

(24) V určitých prípadoch môže byť určenie obvyklého pobytu zosnulého zložité. Takýto prípad môže nastať najmä vtedy, ak zosnulý z pracovných alebo ekonomických dôvodov odišiel žiť do zahraničia s cieľom pracovať tam, a to aj na dlhý čas, ale zachoval si úzku a stabilnú väzbu na svoj štát pôvodu. V takomto prípade by sa stále za obvyklý pobyt zosnulého mohol považovať štát pôvodu zosnulého, v ktorom sa nachádzalo centrum jeho rodinného a spoločenského života, v závislosti od okolností prípadu. Iný zložitý prípad môže nastať, ak zosnulý striedavo žil vo viacerých štátoch alebo ak cestoval z jedného štátu do druhého bez toho, aby sa trvale usadil v ktoromkoľvek z nich. Ak bol zosnulý štátnym príslušníkom jedného z týchto štátov alebo mal svoj hlavný majetok v jednom z týchto štátov, jeho štátna príslušnosť alebo umiestnenie tohto majetku by mohli byť osobitným faktorom pri celkovom posúdení všetkých skutkových okolností.

(25) Pokiaľ ide o určovanie rozhodného práva pre dedenie, orgán konajúci vo veci dedičstva môže vo výnimočných prípadoch, napríklad keď sa zosnulý presťahoval do štátu svojho obvyklého pobytu len krátko pred svojou smrťou a všetky okolnosti prípadu poukazujú na to, že mal preukázateľne užšie väzby s iným štátom, dospieť k záveru, že rozhodným právom pre dedenie by nemal byť právny poriadok štátu obvyklého pobytu zosnulého, ale právny poriadok štátu, s ktorým mal zosnulý preukázateľne užšiu väzbu. Preukázateľne užšia väzba by sa však nemala používať ako subsidiárne kolízne kritérium vždy, keď je určenie miesta obvyklého pobytu zosnulého v čase smrti zložité.

- (26) Toto nariadenie by nemalo brániť súdu uplatniť mechanizmy, ktorých cieľom je zabrániť obchádzaniu právnych predpisov, napríklad v kontexte medzinárodného práva súkromného.
- (27) Cieľom ustanovení tohto nariadenia je zabezpečiť, aby orgán, ktorý koná v dedičskej veci, vo väčšine prípadov uplatňoval vlastný právny poriadok. V tomto nariadení sa preto ustanovujú mechanizmy, ktoré by sa uplatnili v prípade, keď si zosnulý ako právny poriadok, ktorým sa má spravovať dedenie po ňom, zvolil právny poriadok členského štátu, ktorého je štátnym príslušníkom.
- (28) Jeden takýto mechanizmus by mal dotknutým účastníkom umožniť uzavrieť dohodu o voľbe súdu v prospech súdov členského štátu zvoleného právneho poriadku. Predovšetkým v závislosti od otázky, na ktorú sa vzťahuje dohoda o voľbe súdu, by sa muselo v každom jednotlivom prípade určiť, či by dohodu museli uzavrieť všetci účastníci, ktorých sa dedenie týka, alebo či by niektorí z nich mohli súhlasiť s tým, aby sa konkrétna otázka predložila pred zvolený súd, ak by rozhodnutím tohto súdu o danej otázke neboli dotknuté práva ostatných účastníkov v dedičskej veci.
- (29) Ak súd začal konať v dedičskej veci bez návrhu, ako je to v prípade niektorých členských štátov, tento súd by mal zastaviť konanie, ak účastníci súhlasia s vyporiadaním dedičstva mimosúdnym zmierom v členskom štáte zvoleného právneho poriadku. Ak súd nezačne konať v dedičskej veci bez návrhu, toto nariadenie by nemalo účastníkom brániť v tom, aby vyporiadali dedičstvo mimosúdnym zmierom, napríklad pred notárom v členskom štáte, ktorý si zvolili, ak to umožňuje právny poriadok tohto členského štátu. Malo by sa tak postupovať aj v prípade, ak rozhodné právo pre dedičstvo nie je právom tohto členského štátu.
- (30) S cieľom zabezpečiť, aby súdy všetkých členských štátov mohli z rovnakých dôvodov vykonávať právomoc v súvislosti s dedením po osobách, ktoré v čase smrti nemali obvyklý pobyt v členskom štáte, v tomto nariadení by sa mal uviesť v hierarchickom poradí taxatívny zoznam dôvodov, na základe ktorých sa môže vykonať takáto subsidiárna právomoc.
- (31) S cieľom napraviť najmä prípady odoprenia spravodlivosti by sa v tomto nariadení malo ustanoviť *forum necessitatis* a tak umožniť súdu členského štátu konať vo výnimočných prípadoch v dedičskej veci, ktorá má úzku väzbu na tretí štát. Takýto výnimočný prípad môže nastať vtedy, keď sa konanie v danom treťom štáte ukáže ako nemožné napríklad z dôvodu občianskej vojny alebo keď od oprávnenej osoby nemožno rozumne očakávať, že v tomto štáte začne alebo bude viesť konanie. Právomoc založenú na *forum necessitatis* by však malo byť možné vykonávať iba vtedy, ak má daná vec dostatočnú väzbu na členský štát konajúceho súdu.
- (32) V snahe zjednodušiť život dedičov a odkazovníkov, ktorí majú obvyklý pobyt v inom členskom štáte, ako je členský štát, v ktorom sa koná alebo bude konať v dedičskej veci, by toto nariadenie malo umožniť každej osobe, ktorá je oprávnená podľa rozhodného práva pre dedenie, vydať vyhlásenia o prijatí alebo odmietnutí dedičstva, odkazu alebo povinného dedičského podielu alebo o obmedzení svojej zodpovednosti za dlhy patriace do dedičstva, a to vo forme ustanovenej právnym poriadkom členského štátu, v ktorom má obvyklý pobyt, pred súdmi tohto členského štátu. To by nemalo brániť tomu, aby sa takéto vyhlásenia vydávali pred inými orgánmi v tomto členskom štáte, ktoré sú príslušné na prijímanie takýchto vyhlásení podľa vnútroštátneho právneho poriadku. Osoby, ktoré sa rozhodli pre možnosť vydať vyhlásenia v členskom štáte svojho obvyklého pobytu, by mali informovať súd alebo orgán, ktorý koná alebo bude konať v dedičskej veci, o existencii takýchto vyhlásení v lehote stanovenej v rozhodnom práve pre dedenie.
- (33) Osobe, ktorá chce obmedziť svoju zodpovednosť za dlhy v rámci dedičstva, by sa nemalo umožniť urobiť tak jednoduchým vyhlásením na tento účel pred súdmi alebo inými príslušnými orgánmi členského štátu, v ktorom má obvyklý pobyt, ak rozhodné právo pre dedičstvo od nej vyžaduje, aby iniciovala osobitné súdne konanie pred príslušným súdom, napríklad konanie o súpise majetku. Vyhlásenie, ktoré za týchto okolností vykoná osoba v členskom štáte svojho obvyklého pobytu formou ustanovenou v právnom poriadku tohto členského štátu, by preto nemalo byť oficiálne platné na účely tohto nariadenia. Písomnosti, ktoré sú návrhom na začatie súdneho konania, by sa taktiež nemali považovať za vyhlásenia na účely tohto nariadenia.
- (34) V záujme harmonického fungovania spravodlivosti by sa malo predchádzať vydávaniu nezlučiteľných rozhodnutí v rôznych členských štátoch. Na tento účel by sa mali v tomto nariadení ustanoviť všeobecné procesné pravidlá, ktoré budú podobné pravidlám obsiahnutým v iných nástrojoch Únie v oblasti justičnej spolupráce v občianskych veciach.
- (35) Jedným takýmto procesným pravidlom je pravidlo *litispendencie* (prekážka súdneho konania), ktoré sa uplatní v prípade, že sa na rôzne súdy v rôznych členských štátoch podá návrh na začatie konania v tej istej dedičskej veci. Toto pravidlo následne určí, ktorý súd by mal začať konanie v dedičskej veci.

- (36) Vzhľadom na to, že v niektorých členských štátoch môžu v dedičských veciach konať nejustičné orgány, ako sú notári, ktorí nie sú viazaní normami o určení právomoci podľa tohto nariadenia, nemožno vylúčiť možnosť, že v rôznych členských štátoch môže paralelne prebiehať rokovanie o mimosúdnom zmeri a súdne konanie v tej istej dedičskej veci alebo dve rokovania o mimosúdnom zmeri v tej istej dedičskej veci. V takomto prípade by sa dotknutí účastníci mali medzi sebou dohodnúť na ďalšom postupe, a to hneď, ako sa dozvedia o paralelných konaniach. Ak sa nemôžu dohodnúť, v dedičskej veci budú musieť konať a rozhodnúť súdy, ktoré majú právomoc podľa tohto nariadenia.
- (37) S cieľom umožniť občanom využívať výhody vnútorného trhu pri úplnej právnej istote by im toto nariadenie malo umožniť vopred poznať rozhodné právo pre ich dedičstvo. Mali by sa zaviesť harmonizované kolízne normy, aby sa zamedzilo protichodným výsledkom. Základné pravidlo by malo zabezpečiť, že sa dedenie bude predvídateľne spravovať právnym poriadkom, s ktorým má úzku väzbu. Z dôvodu právnej istoty a s cieľom predísť rozdeleniu dedičstva na niekoľko častí by sa malo uvedeným právnym poriadkom spravovať celé dedičstvo, t. j. všetok majetok tvoriaci dedičstvo bez ohľadu na povahu majetku a bez ohľadu na to, či sa majetok nachádza v inom členskom štáte alebo v treťom štáte.
- (38) Týmto nariadením by sa malo občanom umožniť vopred usporiadať svoje dedičstvo prostredníctvom voľby rozhodného práva pre dedenie po nich. Táto voľba by mala byť obmedzená na právny poriadok štátu, ktorého sú štátnymi príslušníkmi, aby sa zaručila väzba medzi zosnulým a zvoleným právnym poriadkom a predišlo tomu, že sa právny poriadok zvolí s úmyslom zmariť legitímne očakávanie osôb oprávnených na povinný dedičský podiel.
- (39) Voľba práva by sa mala urobiť výslovne vo vyhlásení vo forme právneho úkonu nakladania s majetkom pre prípad smrti alebo by mala vyplývať z podmienok tohto právneho úkonu. Voľba práva by sa mohla považovať za preukázanú právnym úkonom nakladania s majetkom pre prípad smrti napríklad vtedy, keď v ňom zosnulý uviedol odkaz na osobitné ustanovenia právneho predpisu štátu, ktorého je štátnym príslušníkom, alebo ak inak uviedol tento právny predpis.
- (40) Voľba práva podľa tohto nariadenia by mala byť platná aj vtedy, ak zvolený právny poriadok neumožňuje voľbu práva v dedičských veciach. Na základe zvoleného právneho poriadku by sa však mala určiť hmotnoprávna platnosť právneho úkonu voľby práva, t. j. na jeho základe by sa malo určiť, či mu osoba, ktorá sa rozhoduje, porozumela a súhlasí s ním. Uvedené by malo rovnako platiť aj pre právny úkon, ktorým sa mení alebo ruší voľba práva.
- (41) Na účely uplatnenia tohto nariadenia by sa určenie štátnej príslušnosti alebo viacerých štátnych príslušností osoby malo vyriešiť ako predbežná otázka. Otázka posúdenia toho, či je osoba štátnym príslušníkom určitého štátu, nepatrí do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia a spravuje sa vnútroštátnym právnym poriadkom a v prípade potreby aj medzinárodnými dohovormi, a to pri úplnom dodržiavaní všeobecných zásad Európskej únie.
- (42) Právnym poriadkom, ktorý sa určil ako rozhodné právo pre dedenie, by sa malo spravovať dedenie od začiatku až po prechod vlastníckeho práva k majetku, ktorý je súčasťou dedičstva, na oprávnené osoby tak, ako sú určené v tomto právnym poriadku. Mal by sa vzťahovať na otázky týkajúce sa správy majetku a na zodpovednosť za dlhy patriace do dedičstva. Platenie dlhov v rámci dedičstva môže v závislosti najmä od rozhodného práva pre dedičstvo zahŕňať aj zohľadnenie osobitnej pozície veriteľov.
- (43) Pravidlá určenia právomoci súdu ustanovené v tomto nariadení môžu v určitých prípadoch viesť k situácii, keď súd, ktorý má právomoc rozhodovať o dedičstve, nebude uplatňovať vlastné právo. Ak táto situácia nastane v členskom štáte, ktorého právny poriadok ustanovuje povinné vymenovanie správcu pozostalosti, toto nariadenie by malo umožniť súdom tohto členského štátu vymenovať pri začatí konania jedného alebo viacerých takýchto správcov podľa ich vlastného vnútroštátneho práva. Tým by nemalo byť dotknuté žiadne rozhodnutie účastníkov vyporiadať dedičstvo mimosúdnym zmerom v inom členskom štáte, ak je to možné podľa právneho poriadku tohto členského štátu. V záujme zabezpečenia hladkej koordinácie medzi rozhodným právom pre dedenie a právom členského štátu súdu, ktorý vymenúva, by súd mal vymenovať osobu alebo osoby, ktoré by boli oprávnené spravovať pozostalosť podľa rozhodného práva pre dedenie, ako je vykonávateľ poslednej vôle zosnulého alebo samotní dedičia, alebo ak to vyžaduje rozhodné právo pre dedenie, tretích správcov. Súdy však môžu v osobitných prípadoch, keď to ich právny poriadok vyžaduje, vymenovať za správcu tretiu stranu, a to aj v prípade, keď to nie je stanovené v rozhodnom práve pre dedenie. Ak zosnulý vymenoval vykonávateľa poslednej vôle, táto osoba nesmie byť zbavená svojich právomocí, pokiaľ rozhodné právo pre dedenie neumožňuje ukončenie jej mandátu.
- (44) Právomocami, ktoré vykonávajú správcovia vymenovaní v členskom štáte súdu, ktorý v danej veci koná, by mali byť právomoci správy, ktoré môžu vykonávať podľa rozhodného práva pre dedenie. Ak je teda napríklad dedič vymenovaný ako správca, mal by mať právomoci spravovať pozostalosť, ktorú by dedič mal podľa tohto práva. Ak právomoci správy, ktoré sa môžu vykonávať

podľa rozhodného práva pre dedenie, nestačia na zachovanie majetku, ktorý je predmetom dedičstva, alebo na ochranu práv veriteľov alebo iných osôb, ktoré sa zaručili za dlhy zosnulého, správca (správcovia) vymenovaný(-í) v členskom štáte súdu, ktorý(-í) v danej veci koná(-ajú), môže(-u) na zvyškovom základe vykonávať právomoci správy na tento účel ustanovené v práve tohto členského štátu. Takéto zvyškové právomoci by mohli zahŕňať napríklad vypracovanie súpisu majetku z dedičstva a dlhov patriacich do dedičstva, informovanie veriteľov o začatí dedičského konania a ich vyzvanie na to, aby oznámili svoje nároky, a prijatie akýchkoľvek predbežných opatrení vrátane ochranných, zameraných na zabezpečenie majetku, ktorý je predmetom dedičstva. Úkony vykonané správcom na základe zvyškových právomocí by mali rešpektovať rozhodné právo pre dedenie, pokiaľ ide o prevod vlastníctva majetku, ktorý je predmetom dedenia, vrátane akejkoľvek transakcie, ktorú vykonali oprávnené osoby pred vymenovaním správcu, zodpovednosť za dlhy patriace do dedičstva a práva oprávnených osôb, a to prípadne aj práva prijať alebo odmietnuť dedičstvo. Takéto úkony by napríklad mohli zahŕňať len prevod majetku alebo splatenie dlhov, pokiaľ by to umožňovalo rozhodné právo pre dedenie. Ak podľa rozhodného práva pre dedenie vymenovanie tretieho správcu mení zodpovednosť dedičov, táto zmena zodpovednosti by sa mala rešpektovať.

- (45) Toto nariadenie by nemalo brániť veriteľom napríklad prostredníctvom zástupcu urobiť prípadné ďalšie kroky, ktoré môžu byť k dispozícii podľa vnútroštátnych právnych predpisov, v súlade s príslušnými nástrojmi Únie s cieľom chrániť svoje práva.
- (46) Toto nariadenie by malo umožniť, aby sa potenciálnym veriteľom v iných členských štátoch, kde sa nachádzajú aktíva, poskytl informácie o začatí dedičského konania. V súvislosti s uplatňovaním tohto nariadenia by sa preto mala zvážiť možnosť vytvorenia mechanizmu, ak je to vhodné prostredníctvom Európskeho portálu elektronickej justície, aby sa umožnil prístup prípadných veriteľov v iných členských štátoch k relevantným informáciám, tak aby mohli oznámiť svoje nároky.
- (47) V rozhodnom práve pre dedenie by sa malo určiť, kto sú v danej dedičskej veci oprávnené osoby. Pojem „oprávnené osoby“ sa vo väčšine právnych poriadkov vzťahuje na dedičov, odkazovníkov a osoby oprávnené na povinný dedičský podiel, hoci napríklad právne postavenie odkazovníkov nie je rovnaké vo všetkých právnych poriadkoch. V niektorých právnych poriadkoch môže odkazovník nadobudnúť priamy dedičský podiel, zatiaľ čo v iných právnych poriadkoch môže odkazovník nadobudnúť len pohľadávku voči dedičom.
- (48) V záujme zabezpečenia právnej istoty osôb, ktoré chcú vopred naplánovať dedenie po nich, by sa v tomto nariadení mala stanoviť osobitná kolízna norma, ktorá sa týka prípustnosti a hmotnoprávnej platnosti právnych úkonov nakladania s majetkom pre prípad smrti. Na zabezpečenie jednotného uplatňovania tejto normy by sa v tomto nariadení mal uviesť zoznam náležitostí, ktoré by sa mali považovať za náležitosti týkajúce sa hmotnoprávnej platnosti. Preskúmanie hmotnoprávnej platnosti právneho úkonu nakladania s majetkom pre prípad smrti môže viesť k záveru, že takýto právny úkon je absolútne neplatný.
- (49) Dedičská zmluva je druhom právneho úkonu nakladania s majetkom pre prípad smrti, ktorých prípustnosť a uznanie sa v členských štátoch líšia. S cieľom uľahčiť nadobúdanie dedičských práv na základe dedičskej zmluvy, ktorá sa má uznať v členských štátoch, by sa v tomto nariadení malo rozhodnúť, ktorým právnym poriadkom by sa mala spravovať prípustnosť takýchto zmlúv, ich hmotnoprávna platnosť a ich záväzné účinky medzi stranami vrátane podmienok ich zrušenia.
- (50) Právnym poriadkom, ktorým sa podľa tohto nariadenia bude spravovať prípustnosť a hmotnoprávna platnosť právneho úkonu nakladania s majetkom pre prípad smrti, a pokiaľ ide o dedičské zmluvy, záväzné účinky takejto zmluvy medzi stranami, by nemali byť dotknuté práva žiadnej osoby, ktorá má podľa rozhodného práva pre dedenie nárok na povinný dedičský podiel alebo iný nárok, ktorého nemôže byť zbavená osobou, o ktorej dedičstvo ide.
- (51) Keď sa v tomto nariadení odkazuje na právny poriadok, ktorý by sa uplatňoval na dedenie po osobe, ktorá urobila právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti, ak by zomrela v deň, keď právny úkon urobila, zmenila alebo odvolala, takýto odkaz by sa považoval buď za odkaz na právny poriadok štátu, v ktorom mala dotknutá osoba v tento deň obvyklý pobyt, alebo za odkaz na právny poriadok štátu, ktorého bola táto osoba v tento deň štátnym príslušníkom, ak si zvolila právny poriadok podľa tohto nariadenia.
- (52) Týmto nariadením by sa mala spravovať formálna platnosť všetkých úkonov nakladania s majetkom pre prípad smrti urobených písomne, a to na základe pravidiel, ktoré sú v súlade s pravidlami haagskeho Dohovoru o rozhodnom práve pre formu závetov z 5. októbra 1961. Pri určovaní, či je určitý právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti podľa tohto nariadenia formálne platný, by príslušný orgán nemal prihliadať na podvodné vytvorenie medzinárodného prvku s cieľom obísť pravidlá formálnej platnosti.

- (53) Na účely tohto nariadenia by sa každé ustanovenie právneho poriadku, ktorým sa obmedzujú povolené formy právnych úkonov nakladania s majetkom pre prípad smrti odkazom na určité osobné okolnosti osoby, ktorá robí právny úkon, ako je napríklad jej vek, malo považovať za podmienku formálnej platnosti. Toto by sa nemalo vykladať tak, že v právnom poriadku, ktorý sa uplatňuje na formálnu platnosť právneho úkonu nakladania s majetkom pre prípad smrti podľa tohto nariadenia, by sa malo určiť, či má maloletý spôsobilosť nakladať s majetkom pre prípad smrti. V tomto právnom poriadku by sa malo určiť len to, či osobné okolnosti, ako je napríklad maloletosť, bránia osobe, aby v určitej forme nakladala s majetkom pre prípad smrti.
- (54) Z ekonomických, rodinných alebo sociálnych dôvodov sa na určitý nehnuteľný majetok, podniky alebo iné osobitné kategórie majetku vzťahuje v členských štátoch, v ktorých sa nachádzajú, osobitný režim, v ktorom sa ukladajú obmedzenia týkajúce sa dedenia alebo majúce vplyv na dedenie vo vzťahu k tomuto majetku. Týmto nariadením by sa malo zabezpečiť uplatňovanie tohto osobitného režimu. Táto výnimka z uplatňovania rozhodného práva pre dedenie si však vyžaduje prísny výklad, aby zostala zlučiteľná so všeobecným cieľom tohto nariadenia. Kolízne normy, podľa ktorých sa nehnuteľný majetok spravuje iným právnym poriadkom ako hnutelnej veci, ani ustanovenia priznávajúce väčšie povinné dedičské podiely, ako sú ustanovené v rozhodnom práve pre dedenie podľa tohto nariadenia, preto nemožno považovať za také, ktoré by zriaďovali osobitné pravidlá ukladajúce obmedzenia týkajúce sa dedenia alebo majúce vplyv na dedenie vo vzťahu k určitému majetku.
- (55) V záujme zabezpečenia jednotného riešenia situácie, v ktorej nie je zrejmé, v akom poradí zomreli dve alebo viaceré osoby, ktorých dedičstvo by upravovali rôzne právne poriadky, by toto nariadenie malo ustanoviť pravidlo, podľa ktorého žiaden z týchto zosnulých nemá dedičské práva po druhom zosnulom alebo ostatných zosnulých.
- (56) V niektorých prípadoch môže ostať dedičstvo bez dedičov. Právne poriadky upravujú takéto prípady rôzne. Podľa niektorých právnych poriadkov bude môcť štát požadovať uvoľnený majetok ako dedič bez ohľadu na to, kde sa tento majetok nachádza. Podľa iných právnych poriadkov bude do vlastníctva štátu môcť pripadnúť iba majetok, ktorý sa nachádza na jeho území. V tomto nariadení by sa preto malo ustanoviť pravidlo, podľa ktorého uplatňovanie rozhodného práva pre dedenie by nemalo brániť tomu, aby mohol do vlastníctva členského štátu podľa jeho vlastného právneho poriadku pripadnúť majetok, ktorý sa nachádza na jeho území. S cieľom zabezpečiť, aby toto pravidlo nepoškodilo veriteľov poručiteľa, by sa malo doplniť ustanovenie, podľa ktorého by si veritelia poručiteľa mohli uspokojiť svoje pohľadávky z celého majetku patriaceho do dedičstva bez ohľadu na to, kde sa nachádza.
- (57) Kolízne normy stanovené v tomto nariadení môžu viesť k uplatňovaniu právneho poriadku tretieho štátu. V takom prípade by sa mali zohľadniť normy medzinárodného práva súkromného v uvedenom štáte. Ak je v týchto normách uvedený spätný a ďalší odkaz buď na právny poriadok členského štátu, alebo na právny poriadok tretieho štátu, ktorý by na dedenie uplatnil vlastný právny poriadok, takýto spätný a ďalší odkaz by sa mal prijať s cieľom zabezpečiť medzinárodný súlad. Spätný a ďalší odkaz by sa však mal vylúčiť v prípadoch, keď si zosnulý zvolil právny poriadok tretieho štátu.
- (58) Dôvody verejného záujmu by mali súdom a iným príslušným orgánom, ktoré konajú v dedičských veciach v členských štátoch, umožniť, aby za výnimočných okolností nezohľadnili určité ustanovenia cudzieho právneho poriadku, ak by uplatnenie týchto ustanovení v danej veci bolo zjavne nezlučiteľné s verejným poriadkom dotknutého členského štátu. Súdny alebo iné príslušné orgány by však nemali mať možnosť uplatňovať výnimku týkajúcu sa verejného poriadku s cieľom odmietnuť právo iného štátu alebo odmietnuť uznať – alebo prípadne prijať – alebo vykonať vynesené rozhodnutie, verejnú listinu alebo súdny zmier z iného členského štátu, pokiaľ by táto výnimka bola v rozpore s Chartou základných práv Európskej únie, najmä s jej článkom 21, ktorý zakazuje akúkoľvek formu diskriminácie.
- (59) V tomto nariadení by sa vzhľadom na jeho všeobecný cieľ, ktorým je vzájomné uznávanie rozhodnutí vydaných v členských štátoch v dedičských veciach bez ohľadu na to, či sa tieto rozhodnutia vydali v sporovom alebo nesporovom konaní, mali stanoviť pravidlá týkajúce sa uznávania, vykonateľnosti a výkonu rozhodnutí, ktoré by boli podobné pravidlám obsiahnutým v iných nástrojoch Únie prijatých v oblasti justičnej spolupráce v občianskych veciach.
- (60) V snahe zohľadniť rôzne systémy riešenia dedičských vecí v členských štátoch by toto nariadenie malo zabezpečiť prijatie a vykonateľnosť verejných listín týkajúcich sa dedičských vecí vo všetkých členských štátoch.
- (61) Verejné listiny by mali mať v inom členskom štáte rovnaké dôkazné účinky ako v členskom štáte pôvodu alebo čo najporovnateľnejšie účinky. Pri určovaní dôkazných účinkov určitej verejnej listiny v inom členskom štáte alebo čo najporovnateľnejších účinkov by sa malo odkázať na povahu a rozsah dôkazných účinkov verejnej listiny v členskom štáte pôvodu. Dôkazné účinky verejnej listiny v inom členskom štáte budú teda závisieť od právneho poriadku členského štátu pôvodu.

- (62) „Pravosť“ verejnej listiny by mal byť samostatný pojem vzťahujúci sa napríklad na otázku pravosti listiny, formálne náležitosti listiny, právomoci orgánu, ktorý vyhotovuje listinu, a postup vyhotovenia listiny. Mal by sa vzťahovať aj na skutkové okolnosti, ktoré dotknutý orgán vo verejnej listine zaznamenal, ako je napríklad skutočnosť, že sa uvedené strany v daný deň dostavili pred orgán a že urobili uvedené vyhlásenia. Strana, ktorá chce napadnúť pravosť verejnej listiny, by tak mala urobiť na príslušnom súde v členskom štáte pôvodu verejnej listiny, a to podľa právneho poriadku tohto členského štátu.
- (63) Pojem „právne úkony alebo právne vzťahy zaznamenané vo verejnej listine“ by sa mal vykladať ako odkaz na vecný obsah zaznamenaný vo verejnej listine. Právnym úkonom zaznamenaným vo verejnej listine môže byť napríklad dohoda medzi stranami o rozdelení dedičstva alebo závet, dedičská zmluva alebo iný prejav vôle. Právnymi vzťahmi môže byť napríklad určenie dedičov a iných oprávnených osôb podľa práva rozhodného pre dedenie, ich príslušné podiely, existencia povinného dedičského podielu alebo akákoľvek iná otázka určená podľa rozhodného práva pre dedenie. Strana, ktorá chce napadnúť právne úkony alebo právne vzťahy zaznamenané vo verejnej listine, by tak mala urobiť na súdoch, ktoré majú právomoc podľa tohto nariadenia a ktoré by mali rozhodnúť o napadnutej veci v súlade s rozhodným právom pre dedenie.
- (64) Ak sa v konaní na súde členského štátu vynorí otázka týkajúca sa právnych úkonov alebo právnych vzťahov zaznamenaných vo verejnej listine ako predbežná otázka, daný súd by mal mať právomoc rozhodnúť o predmetnej otázke.
- (65) Napadnutá verejná listina by v inom členskom štáte, ako je členský štát pôvodu, nemala mať žiadne dôkazné účinky, pokiaľ sa o veci nerozhodne. Ak sa napadnutie týka len špecifickej otázky súvisiacej s právnymi úkonmi alebo právnymi vzťahmi zaznamenanými vo verejnej listine, dotknutá verejná listina by nemala mať dôkazné účinky v inom členskom štáte, ako je členský štát pôvodu, pokiaľ ide o túto špecifickú otázku, a to pokiaľ sa o nej nerozhodne. Verejná listina, ktorá bola vyhlásená za neplatnú v dôsledku jej napadnutia, by už nemala mať dôkazné účinky.
- (66) Ak sa orgánu pri uplatňovaní tohto nariadenia predložia dve nezlučiteľné verejné listiny, mal by posúdiť otázku, ktorá verejná listina by sa mala uprednostniť, resp. či by sa niektorá z verejných listín mala uprednostniť, a to so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu. Ak nie je z uvedených okolností jasné, ktorá verejná listina by sa mala uprednostniť, resp. či by sa niektorá z verejných listín mala uprednostniť, o danej otázke by mali rozhodnúť súdy, ktoré majú právomoc podľa tohto nariadenia, alebo ak sa táto otázka vynorí v rámci konania ako predbežná otázka, súd, na ktorom toto konanie prebieha. V prípade nezlučiteľnosti verejnej listiny s rozhodnutím je potrebné zohľadniť dôvody neuznania rozhodnutí podľa tohto nariadenia.
- (67) Na účely rýchleho, plynulého a účinného vyporiadania dedičstva s cezhraničnými dôsledkami v Únii sa predpokladá, že dedičia, odkazovníci, vykonávatelia závetu alebo správcovia dedičstva by mali mať možnosť ľahko preukázať svoje postavenie a/alebo práva a právomoci v inom členskom štáte, napríklad v členskom štáte, v ktorom sa nachádza majetok patriaci do dedičstva. S cieľom umožniť im to by sa týmto nariadením malo zaviesť vytvorenie jednotného osvedčenia, európskeho osvedčenia o dedičstve (ďalej len „osvedčenie“), ktoré sa vydá na účely použitia v inom členskom štáte. V záujme dodržania zásady subsidiarity by toto osvedčenie nemalo nahrádzať vnútroštátne písomnosti, ktoré môžu v členských štátoch existovať na podobné účely.
- (68) Orgán, ktorý vydáva osvedčenie, by mal zohľadňovať formálne náležitosti nevyhnutné pre zápis nehnuteľného majetku v členskom štáte, v ktorom sa vedie register. Na tento účel by sa v tomto nariadení mala ustanoviť výmena informácií o týchto formálnych náležitostiach medzi členskými štátmi.
- (69) Používanie osvedčenia by nemalo byť povinné. Znamená to, že osoby, ktoré sú oprávnené požiadať o osvedčenie, by nemali byť povinné tak urobiť, ale mohli by využiť iné nástroje dostupné podľa tohto nariadenia (rozhodnutia, verejné listiny a súdne zmiery). Žiadny orgán ani osoba, ktorým sa predloží osvedčenie vydané v inom členskom štáte, by však nemali mať právo požadovať, aby sa namiesto neho predložilo rozhodnutie, verejná listina alebo súdny zmiery.
- (70) Osvedčenie by sa malo vydať v členskom štáte, ktorého súdy majú právomoc podľa tohto nariadenia. Každý členský štát by mal vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch určiť, ktoré orgány majú právomoc vydať osvedčenie, či sú to súdy, ako sú vymedzené na účely tohto nariadenia, alebo iné orgány, ktoré majú právomoc v dedičských veciach, ako sú napríklad notári. Každý členský štát by mal tiež vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch určiť, či vydávajúcí orgán môže do

procesu vydávania zapojiť ďalšie príslušné orgány, napríklad orgány príslušné prijímať čestné vyhlásenie namiesto prisahy. Členské štáty by mali Komisii zaslať príslušné informácie o svojich vydávajúcich orgánoch, aby sa tieto informácie mohli zverejniť.

(71) Osvedčenie by malo mať rovnaké účinky vo všetkých členských štátoch. Nemalo by byť samostatným exekučným titulom, ale malo by mať dôkazný účinok a mala by platiť domnienka, že je dokladom o skutočnostiach, ktoré boli preukázané podľa rozhodného práva pre dedenie alebo podľa iného rozhodného práva pre konkrétne skutočnosti, ako je napríklad hmotnoprávna platnosť právnych úkonov nakladania s majetkom pre prípad smrti. Dôkazný účinok osvedčenia by sa nemal vzťahovať na prvky, ktoré nie sú upravené v tomto nariadení, ako je otázka príslušnosti alebo otázka, či určitý majetok patril zosnulému. Každý osobe, ktorá vykoná platbu alebo odovzdá majetok z dedičstva osobe uvedenej v osvedčení ako osobe oprávnenej prijať takúto platbu alebo majetok ako dedič alebo odkazovník, by sa mala poskytnúť primeraná ochrana, ak konala v dobrej viere a spoliehala sa pri tom na presnosť informácií potvrdených v osvedčení. Rovnaká ochrana by sa mala poskytnúť každej osobe, ktorá sa spolieha na presnosť informácií potvrdených v osvedčení a kúpi alebo dostane majetok z dedičstva od osoby uvedenej v osvedčení ako osoby oprávnenej s týmto majetkom nakladať. Táto ochrana by sa mala zabezpečiť, ak sa predložia platné overené kópie. Týmto nariadením by nemalo byť stanovené, či takéto nadobudnutie majetku treťou osobou je, alebo nie je účinné.

(72) Príslušný orgán by mal osvedčenie vydať na žiadosť. Originál osvedčenia by mal uchovávať vydávajúci orgán, ktorý by mal žiadateľovi alebo každej inej osobe, ktorá preukáže oprávnený záujem, vydať jeden alebo viac osvedčených odpisov. To by nemalo brániť tomu, aby členský štát v súlade so svojou vnútroštátnou úpravou prístupu verejnosti k dokumentom umožnil prístupenie odpisov osvedčenia verejnosti. V tomto nariadení by sa mala ustanoviť náprava voči rozhodnutiam orgánu štátu pôvodu vrátane rozhodnutí, ktorými sa odmieta vydanie osvedčenia. Ak je osvedčenie opravené, zmenené alebo odvolané, orgán štátu pôvodu by mal o tom informovať osoby, ktorým boli vydané osvedčené odpisy, s cieľom zabrániť neoprávnenému využitiu týchto kópií.

(73) Dodržiavanie medzinárodných záväzkov prijatých členskými štátmi znamená, že týmto nariadením by nemalo byť dotknuté uplatňovanie medzinárodných dohovorov, ktorých zmluvnými stranami sú v čase prijatia tohto nariadenia jeden alebo viac členských štátov. Konkrétne členské štáty, ktoré sú zmluvnými stranami haagskeho Dohovoru o rozhodnom práve pre formu závetov z 5. októbra 1961 by v súvislosti s formálnou platnosťou

závetov a spoločných závetov mali mať možnosť pokračovať v uplatňovaní ustanovení uvedeného dohovoru namiesto ustanovení tohto nariadenia. Na zachovanie súladu so všeobecnými cieľmi tohto nariadenia je však potrebné, aby toto nariadenie malo medzi členskými štátmi prednosť pred dohovormi uzavretými výlučne medzi dvoma alebo viacerými z nich v rozsahu, v akom sa týkajú otázok upravených v tomto nariadení.

(74) Toto nariadenie by nemalo brániť členským štátom, ktoré sú zmluvnými stranami Dohovoru medzi Dánskom, Fínskom, Islandom, Nórskom a Švédskom o ustanoveniach medzinárodného práva súkromného týkajúcich sa dedenia, závetov a správy dedičstva z 19. novembra 1934, revidovaného medzivládnu dohodou medzi štátmi, ktoré sú jeho zmluvnými stranami, pokračovať v uplatňovaní určitých ustanovení tohto dohovoru.

(75) S cieľom zjednodušiť uplatňovanie tohto nariadenia by sa pre členské štáty mala stanoviť povinnosť oznamovať určité informácie o ich právnych predpisoch a postupoch týkajúcich sa dedenia v rámci Európskej justičnej siete pre občianske a obchodné veci zriadenej rozhodnutím Rady 2001/470/ES⁽¹⁾. Aby sa mohli v *Úradnom vestníku Európskej únie* včas zverejňovať všetky relevantné informácie na účely praktického uplatňovania tohto nariadenia, členské štáty by mali oznamovať tieto informácie Komisii aj pred dátumom začatia uplatňovania tohto nariadenia.

(76) Rovnako s cieľom uľahčiť uplatňovanie tohto nariadenia a umožniť používanie moderných komunikačných technológií by sa mali zaviesť štandardné tlačivá pre potvrdenia, ktoré sa majú poskytnúť v súvislosti so žiadosťou o vyhlásenie vykonateľnosti rozhodnutia, verejnej listiny alebo súdneho zmiernu, pre žiadosť o európske osvedčenie o dedičstve, ako aj pre samotné osvedčenie.

(77) Pri určovaní lehôt a termínov ustanovených v tomto nariadení by sa malo uplatňovať nariadenie Rady (EHS, Euratom) č. 1182/71 z 3. júna 1971, ktorým sa stanovujú pravidlá pre lehoty, dátumy a termíny⁽²⁾.

(78) Na zabezpečenie jednotných podmienok vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci v súvislosti s ustanovením a následnou zmenou a doplnením potvrdení a tlačív týkajúcich sa vyhlásenia o vykonateľnosti rozhodnutí, súdnych zmiernov a verejných listín a európskeho osvedčenia o dedičstve. Tieto právomoci by sa mali vykonávať

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 174, 27.6.2001, s. 25.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 124, 8.6.1971, s. 1.

v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie ⁽¹⁾.

- (79) Konzultačný postup by sa mal použiť na prijatie vykonávacích aktov, ktorými sa ustanovia a následne zmenia a doplnia potvrdenia a tlačivá uvedené v tomto nariadení, a to v súlade s postupom ustanoveným v článku 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
- (80) Keďže ciele tohto nariadenia, t. j. voľný pohyb osôb, možnosť pre občanov vopred usporiadať svoje dedičstvo v rámci Únie a ochrana práv dedičov a odkazovníkov, iných osôb so vzťahom k zosnulému, ako aj veriteľov poručiteľa, nemôžu byť dostatočne dosiahnuté členskými štátmi, a preto ich z dôvodu rozsahu a dôsledkov tohto nariadenia možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, Únia môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality, ako sa uvádza v uvedenom článku, toto nariadenie neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie týchto cieľov.
- (81) V tomto nariadení sa rešpektujú základné práva a dodržia sa zásady uznané v Charte základných práv Európskej únie. Súdny a iné príslušné orgány členských štátov musia pri uplatňovaní tohto nariadenia dodržiavať tieto práva a zásady.
- (82) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa tieto členské štáty nezúčastňujú na prijatí tohto nariadenia, nie sú ním viazané ani nepodliehajú jeho uplatňovaniu. Tým však nie je dotknutá možnosť Spojeného kráľovstva a Írska oznámiť v súlade s článkom 4 uvedeného protokolu svoje želanie akceptovať toto nariadenie po jeho prijatí.
- (83) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu (č. 22) o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto nariadenia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

ROZSAH PÔSOBNOSTI A VYMEDZENIE POJMOV

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

1. Toto nariadenie sa vzťahuje na dedenie majetku zosnulých osôb. Nevzťahuje sa na daňové, colné a správne veci.
2. Z rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia sú vylúčené:
 - a) osobný stav fyzických osôb, ako aj rodinné vzťahy a vzťahy, ktoré majú podľa rozhodného práva pre tieto vzťahy porovnateľné účinky;
 - b) právna spôsobilosť fyzických osôb a ich spôsobilosť na právne úkony bez toho, aby bol dotknutý článok 23 ods. 2 písm. c) a článok 26;
 - c) otázky týkajúce sa nezvestnosti, neprítomnosti alebo domnejšej smrti fyzickej osoby;
 - d) otázky týkajúce sa majetkových práv vyplývajúcich z manželského zväzku a majetkových práv vyplývajúcich zo vzťahov, ktoré majú podľa rozhodného práva porovnateľné účinky ako manželstvo;
 - e) iné vyživovacie povinnosti ako vyživovacie povinnosti z dôvodu smrti;
 - f) formálna platnosť právnych úkonov nakladania s majetkom pre prípad smrti urobených ústne;
 - g) majetkové práva, podiely a majetok vytvorený alebo prevedený inak ako dedením, napríklad darovaním, prostredníctvom spoluvlastníctva viacerých osôb prevoditeľného na preživšieho, dôchodkového zabezpečenia, poistných zmlúv a podobných dohôd bez toho, aby bol dotknutý článok 23 ods. 2 písm. i);
 - h) otázky upravené právom obchodných spoločností a iných subjektov s právnou subjektivitou alebo bez nej, ako sú ustanovenia v zakladateľských dokumentoch a stanovách obchodných spoločností a iných subjektov s právnou subjektivitou alebo bez nej, ktoré určujú, čo sa stane s podielmi v prípade smrti ich členov;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13.

- i) zrušenie, zánik a zlúčenie spoločností a iných subjektov, či už s právnou subjektivitou, alebo bez nej;
- j) zriadenie, správa a zrušenie trustov;
- k) povaha vecných práv a
- l) zápis práv k nehnuteľnostiam alebo hnutelným veciam do registra vrátane právnych náležitostí takéhoto zápisu a účinky zápisu alebo opomenutia zápisu takýchto práv do registra.
- f) „členský štát výkonu“ je členský štát, v ktorom sa žiada o vyhlásenie vykonateľnosti alebo o výkon rozhodnutia, súdneho zmiernu alebo verejnej listiny;
- g) „rozhodnutie“ je akékoľvek rozhodnutie v dedičskej veci, ktoré vydal súd členského štátu, bez ohľadu na jeho označenie, vrátane rozhodnutia o určení výšky trov alebo výdavkov súdnym úradníkom;
- h) „súdny zmier“ je zmier v dedičskej veci, ktorý schválil súd alebo ktorý sa v priebehu konania uzavrel na súde;

Článok 2

Právomoc v dedičských veciach v členských štátoch

Týmto nariadením nie je dotknutá právomoc orgánov členských štátov konať v dedičských veciach.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

1. Na účely tohto nariadenia:
 - a) „dedenie“ je prechod dedičstva po zosnulom a zahŕňa všetky dôvody prechodu majetku, práv a povinností z dôvodu smrti nezávisle od toho, či ide o prechod na základe právneho úkonu nakladania s majetkom pre prípad smrti, alebo zo zákona;
 - b) „dedičská zmluva“ je zmluva vrátane zmluvy vyplývajúcej zo vzájomných závetov, ktorou sa s protiplnením alebo bez protiplnenia vytvárajú, menia alebo rušia práva k budúcemu dedičstvu jednej alebo viacerých osôb, ktoré sú zmluvnými stranami;
 - c) „spoločný závet“ je závet, ktorý spísali dve alebo viaceré osoby v jednej listine;
 - d) „právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti“ je závet, spoločný závet alebo dedičská zmluva;
 - e) „členský štát pôvodu“ je členský štát, v ktorom bolo vydané rozhodnutie, schválený alebo uzavretý súdny zmier, vyhotovená verejná listina alebo vydané európske osvedčenie o dedičstve;
 - i) „verejná listina“ je písomnosť v dedičskej veci, ktorá bola úradne vyhotovená alebo zaregistrovaná ako verejná listina v členskom štáte a ktorej pravosť:
 - i) sa vzťahuje na podpis a obsah verejnej listiny a
 - ii) bola potvrdená orgánom verejnej moci alebo iným orgánom oprávneným na tento účel členským štátom pôvodu.
 2. Na účely tohto nariadenia je „súd“ akýkoľvek justičný orgán, iný orgán a príslušník právnického povolania, ktorý má právomoc v dedičských veciach, vykonáva funkcie justičného orgánu alebo koná na základe poverenia justičného orgánu alebo pod kontrolou justičného orgánu, pokiaľ tento iný orgán a príslušník právnického povolania poskytuje záruky nestrannosti a dodržania práva všetkých účastníkov na vypočutie a pokiaľ jeho rozhodnutia podľa právneho poriadku členského štátu, v ktorom koná:
 - a) môžu byť napadnuté opravným prostriedkom podaným justičnému orgánu alebo preskúmané týmto orgánom a
 - b) majú podobnú právnu silu a účinky ako rozhodnutie justičného orgánu v rovnakej veci.
- Členské štáty v súlade s článkom 79 oznámia Komisii ďalšie orgány a právnické povolania uvedené v prvom pododseku.

KAPITOLA II

PRÁVOMOC

Článok 4

Všeobecná právomoc

Právomoc konať vo veci celého dedičstva majú sudy členského štátu, v ktorom mal zosnulý obvyklý pobyt v čase smrti.

Článok 5

Dohoda o voľbe súdu

1. Ak je právny poriadok, ktorý si zosnulý zvolil na vyporiadanie svojho dedičstva podľa článku 22, právnym poriadkom členského štátu, môžu sa dotknutí účastníci dohodnúť, že výlučnú právomoc konať v dedičskej veci bude mať súd alebo sudy uvedeného členského štátu.

2. Dohoda o voľbe súdu musí mať písomnú formu, musí v nej byť uvedený dátum a musia ju podpísať dotknutí účastníci. Za rovnocennú s písomnou formou sa považuje každá komunikácia elektronickými prostriedkami, ktorá umožňuje trvalý záznam o dohode.

Článok 6

Odmietnutie vykonávať právomoc v prípade voľby práva

Ak je právny poriadok, ktorý si zosnulý zvolil na vyporiadanie svojho dedičstva podľa článku 22, právnym poriadkom členského štátu, konajúci súd podľa článku 4 alebo článku 10:

- a) môže na žiadosť niektorého z účastníkov konania odmietnuť vykonávať právomoc, ak sa vzhľadom na praktické okolnosti dedičskej veci, ako napríklad obvyklý pobyt účastníkov a miesto, kde sa nachádza majetok, ktorý je predmetom dedičstva, domnieva, že sudy členského štátu zvoleného právneho poriadku sú vhodnejšie na konanie v dedičskej veci, alebo
- b) odmietne vykonávať právomoc, ak sa účastníci konania v súlade s článkom 5 dohodli na založení právomoci súdu alebo súdov členského štátu zvoleného právneho poriadku.

Článok 7

Právomoc v prípade voľby práva

Sudy členského štátu, ktorého právny poriadok si zvolil zosnulý podľa článku 22, majú právomoc konať v dedičskej veci, ak:

- a) predtým konajúci súd odmietol vykonávať právomoc v rovnakej veci podľa článku 6;
- b) účastníci konania sa podľa článku 5 dohodli na založení právomoci súdu alebo súdov tohto členského štátu, alebo
- c) účastníci konania výslovne uznali právomoc súdu, ktorý začal konať.

Článok 8

Zastavenie konania začatého bez návrhu v prípade voľby práva

Súd, ktorý začal konať v dedičskej veci bez návrhu podľa článku 4 alebo článku 10, zastaví konanie, ak sa účastníci konania dohodli na vyporiadaní dedičstva mimosúdnym zmierom v členskom štáte, ktorého právny poriadok si zvolil zosnulý podľa článku 22.

Článok 9

Právomoc založená na účasti

1. Ak sa v konaní pred súdom členského štátu, ktorý vykonáva právomoc podľa článku 7, zistí, že stranami dohody o voľbe súdu neboli všetci účastníci konania, súd naďalej vykonáva svoju právomoc, ak sa účastníci konania, ktorí nie sú stranou dohody, zúčastnia na konaní bez toho, aby namietali právomoc súdu.

2. Ak právomoc súdu uvedeného v odseku 1 namietajú účastníci konania, ktorí nie sú stranami danej dohody, súd odmietne vykonávať právomoc.

V takom prípade majú právomoc konať v dedičskej veci sudy, ktoré majú právomoc podľa článku 4 alebo článku 10.

Článok 10

Subsidiárna právomoc

1. Ak nemal zosnulý v čase smrti obvyklý pobyt v členskom štáte, majú napriek tomu právomoc konať vo veci celého dedičstva sudy členského štátu, v ktorom sa nachádza majetok, ktorý je predmetom dedičstva, ak:

- a) mal zosnulý v čase smrti štátnu príslušnosť tohto členského štátu alebo v prípade, že to tak nie je,

- b) mal zosnulý svoj predchádzajúci obvyklý pobyt v uvedenom členskom štáte a v čase, keď súd začal konať, neuplynulo viac ako päť rokov od zmeny tohto miesta obvyklého pobytu.

2. Ak na základe odseku 1 nemá právomoc žiadny súd v členskom štáte, majú právomoc konať o majetku, ktorý je predmetom dedičstva, súdy členského štátu, v ktorom sa tento majetok nachádza.

Článok 11

Forum necessitatis

Ak podľa iných ustanovení tohto nariadenia nemá právomoc žiadny súd v členskom štáte, súdy v členskom štáte môžu vo výnimočných prípadoch v dedičskej veci konať, ak konanie nie je možné alebo sa nemôže účinne začať alebo viesť v treťom štáte, ktorý má s vecou úzku väzbu.

Vec musí mať dostatočnú väzbu s členským štátom súdu, ktorý začal konať.

Článok 12

Obmedzenie konania

1. Ak je súčasťou dedičstva majetok nachádzajúci sa v treťom štáte, súd, ktorý začal v dedičskej veci konať, môže na žiadosť niektorého z účastníkov rozhodnúť, že o takomto majetku nebude konať, ak sa možno odôvodnene domnieva, že jeho rozhodnutie týkajúce sa takéhoto majetku nebude v danom treťom štáte uznané, prípadne vyhlásené za vykonateľné.

2. Odsekom 1 nie je dotknuté právo účastníkov obmedziť predmet konania podľa právneho poriadku členského štátu, ktorého súd začal konať.

Článok 13

Prijatie alebo odmietnutie dedičstva, odkazu alebo povinného dedičského podielu

Právomoc prijímať vyhlásenie o prijatí alebo odmietnutí dedičstva, odkazu alebo povinného dedičského podielu alebo vyhlásenie, ktorého cieľom je obmedziť zodpovednosť dotknutej osoby v súvislosti s dlhmi patriacimi do dedičstva, majú okrem súdu, ktorý má právomoc konať v dedičskej veci podľa tohto nariadenia, aj súdy členského štátu obvyklého pobytu ktorejkoľvek osoby, ktorá podľa rozhodného práva pre dedenie môže urobiť pred súdom vyhlásenie, pokiaľ sa podľa právneho poriadku tohto členského štátu môžu urobiť pred súdom.

Článok 14

Začatie konania

Na účely tejto kapitoly sa konanie na súde považuje za začaté:

- a) momentom podania písomnosti, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocennej písomnosti na súd za predpokladu, že navrhovateľ neopomenul následne prijať kroky, ktoré bol povinný prijať, aby zabezpečil doručenie písomnosti odporcovi;
- b) ak sa písomnosť musí pred podaním na súd doručiť, momentom jej prevzatia orgánom povereným doručovaním za predpokladu, že navrhovateľ neopomenul následne prijať kroky, ktoré bol povinný prijať, aby zabezpečil podanie písomnosti na súd, alebo
- c) ak súd začal konať bez návrhu, momentom, keď súd prijme rozhodnutie o začatí konania, alebo ak sa takéto rozhodnutie nevyžaduje, momentom, keď súd vec zaznamená.

Článok 15

Preskúmanie právomoci

Ak sa začalo konanie na súde členského štátu v dedičskej veci, v ktorej nemá podľa tohto nariadenia právomoc konať, súd bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc.

Článok 16

Preskúmanie prípustnosti

1. Ak sa odporca s obvyklým pobytom v inom štáte ako v členskom štáte, v ktorom sa začalo konať, nezúčastní na konaní, súd s právomocou preruší konanie dovtedy, kým sa nepreukáže, že odporca mal možnosť prevziať písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocennú písomnosť v dostatočnom predstihu tak, aby mohol pripraviť svoju obhajobu, alebo že sa na uvedený účel prijali všetky potrebné kroky.

2. Namiesto odseku 1 tohto článku sa uplatní článok 19 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 z 13. novembra 2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (doručovanie písomností) ⁽¹⁾, ak sa písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocenná písomnosť musela zasláť z jedného členského štátu do druhého podľa uvedeného nariadenia.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 324, 10.12.2007, s. 79.

3. Ak sa neuplatní nariadenie (ES) č. 1393/2007, uplatní sa článok 15 haagskeho Dohovoru o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v cudzine v občianskych a obchodných veciach z 15. novembra 1965, ak sa písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocenná písomnosť musela zaslať do cudziny podľa tohto dohovoru.

Článok 17

Prekážka začatej veci

1. Ak sa vedú konania v tej istej veci a medzi tými istými účastníkmi na súdoch rôznych členských štátov, súd, ktorý začal konať neskôr, bez návrhu preruší konanie, až kým sa nepotvrdí právomoc súdu, ktorý začal konať ako prvý.

2. Keď sa potvrdí právomoc súdu, ktorý začal konať ako prvý, súd, ktorý začal konať neskôr, sa vzdá svojej právomoci v prospech prvého súdu.

Článok 18

Súvisiace veci

1. Ak sa koná o súvisiacich veciach na súdoch rôznych členských štátov, každý súd, ktorý nezačal konať ako prvý, môže prerušiť konanie.

2. Ak ide o konania na prvom stupni, súd, ktorý začal konať neskôr, sa môže takisto vzdať svojej právomoci na žiadosť jedného z účastníkov, ak súd, ktorý začal konať ako prvý, má právomoc rozhodovať v oboch veciach a ak právny poriadok jeho štátu pripúšťa zlúčenie oboch vecí.

3. Na účely tohto článku sa veci považujú za súvisiace, ak sú navzájom tak úzko spojené, že je vhodné ich prerokovať a rozhodnúť o nich spoločne, aby sa predišlo riziku nezlučiteľných rozhodnutí vydaných v samostatných konaniach.

Článok 19

Predbežné opatrenia vrátane ochranných opatrení

Súdom členského štátu možno podať návrh na vydanie predbežných opatrení vrátane ochranných opatrení, ktoré sú dostupné podľa právneho poriadku tohto štátu, aj keď podľa tohto nariadenia majú právomoc rozhodovať vo veci samej súdy iného členského štátu.

KAPITOLA III

ROZHODNÉ PRÁVO

Článok 20

Všeobecné uplatnenie

Právny poriadok určený podľa tohto nariadenia sa uplatní bez ohľadu na to, či je právnym poriadkom členského štátu.

Článok 21

Všeobecné pravidlo

1. Ak nie je v tomto nariadení ustanovené inak, rozhodným právom vo veci celého dedičstva je právny poriadok štátu, v ktorom mal zosnulý obvyklý pobyt v čase smrti.

2. Ak zo všetkých okolností prípadu jasne vyplýva, že v čase smrti mal zosnulý preukázateľne užšie väzby na iný štát, ako je štát, ktorého právo by bolo rozhodným právom podľa odseku 1, rozhodným právom v dedičských veciach je výnimočne právo tohto iného štátu.

Článok 22

Voľba práva

1. Osoba si môže za rozhodné právo, ktorým sa bude spravovať dedenie jej celého dedičstva, zvoliť právny poriadok štátu, ktorého je v čase voľby alebo úmrtia štátnym príslušníkom.

Osoba so štátnou príslušnosťou viacerých štátov si môže zvoliť právny poriadok ktoréhokoľvek zo štátov, ktorých je v čase voľby alebo v čase úmrtia štátnym príslušníkom.

2. Voľba sa urobí výslovne vo vyhlásení vo forme právneho úkonu nakladania s majetkom pre prípad smrti alebo vyplýva z podmienok tohto právneho úkonu.

3. Hmotnoprávna platnosť úkonu voľby práva sa spravuje zvoleným právnym poriadkom.

4. Každá zmena alebo odvolanie voľby práva musí spĺňať formálne náležitosti zmeny alebo odvolania právneho úkonu nakladania s majetkom pre prípad smrti.

Článok 23

Rozsah pôsobnosti rozhodného práva

1. Právnym poriadkom určeným podľa článku 21 alebo článku 22 sa spravuje celé dedičstvo.

2. Uvedené právo upravuje najmä:
- a) dôvody, čas a miesto začatia dedenia;
 - b) určenie oprávnených osôb, určenie ich príslušných dedičských podielov a povinností, ktoré im môže uložiť zosnulý, ako aj určenie iných dedičských práv vrátane dedičských práv pozostaleho manžela (manželky) alebo partnera (partnerky);
 - c) spôsobilosť dediť;
 - d) vydedenie a dedičskú nespôsobilosť;
 - e) prechod majetku, práv a záväzkov tvoriacich časť dedičstva na dedičov, prípadne odkazovníkov, vrátane podmienok a účinkov prijatia alebo odmietnutia dedičstva či odkazu;
 - f) právomoci dedičov, vykonávateľov závetu a ostatných správcov dedičstva, najmä pokiaľ ide o predaj majetku a vyplatenie veriteľov, a to bez toho, aby boli dotknuté právomoci uvedené v článku 29 ods. 2 a 3;
 - g) zodpovednosť za dlhy patriace do dedičstva;
 - h) disponibilnú časť dedičstva, povinné dedičské podiely a ostatné obmedzenia nakladania s majetkom pre prípad smrti, ako aj prípadné nároky osôb blízkych zosnulému voči dedičstvu alebo dedičom;
 - i) povinnosť vrátiť alebo započítať do dedičstva pri výpočte podielov jednotlivých oprávnených osôb dary, záloh na dedičský podiel alebo odkazy a
 - j) rozdelenie dedičstva.

Článok 24

Iné právne úkony nakladania s majetkom pre prípad smrti ako dedičské zmluvy

1. Prípustnosť a hmotnoprávna platnosť iného právneho úkonu nakladania s majetkom pre prípad smrti ako dedičskej zmluvy sa spravuje právnym poriadkom, ktorý by bol podľa tohto nariadenia rozhodným právom pre dedenie po osobe, ktorá právny úkon urobila, ak by zomrela v deň, keď právny úkon urobila.

2. Bez ohľadu na odsek 1 si osoba môže ako právny poriadok, ktorým sa bude spravovať právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti s ohľadom na jeho prípustnosť a hmotnoprávnu platnosť, zvoliť právny poriadok, ktorý by si uvedená osoba mohla zvoliť podľa článku 22 za podmienok v ňom stanovených.

3. Ak je to vhodné, odsek 1 sa uplatní na zmenu alebo odvolanie iného právneho úkonu nakladania s majetkom pre prípad smrti ako dedičskej zmluvy. V prípade voľby práva podľa odseku 2 sa zmena alebo odvolanie spravuje zvoleným právnym poriadkom.

Článok 25

Dedičská zmluva

1. Prípustnosť, hmotnoprávna platnosť a záväzné účinky medzi stranami vrátane podmienok zrušenia dedičskej zmluvy, ktorá sa týka dedenia po jednej osobe, sa spravujú právnym poriadkom, ktorý by podľa tohto nariadenia bol rozhodným právom pre dedenie po tejto osobe v prípade jej smrti v deň, keď bola táto dedičská zmluva uzavretá.

2. Dedičská zmluva, ktorá sa týka dedenia po niekoľkých osobách, je prípustná iba vtedy, ak je prípustná podľa všetkých právnych poriadkov, ktorými by sa podľa tohto nariadenia spravovalo dedenie po všetkých týchto osobách v prípade ich smrti v deň, keď bola táto dedičská zmluva uzavretá.

Hmotnoprávna platnosť a záväzné účinky medzi stranami vrátane podmienok zrušenia dedičskej zmluvy, ktorá je prípustná podľa prvého pododseku, sa spravujú tým z právnych poriadkov uvedených v prvom pododseku, s ktorým má najužšiu väzbu.

3. Bez ohľadu na odseky 1 a 2 si strany za podmienok stanovených v článku 22 môžu za rozhodné právo pre dedičskú zmluvu, ktorým sa bude spravovať jej prípustnosť, hmotnoprávna platnosť a záväzné účinky medzi stranami vrátane podmienok zrušenia, zvoliť právny poriadok, ktorý by si podľa uvedeného článku mohol zvoliť zosnulý alebo jeden zo zosnulých, o ktorých dedičstvo ide.

Článok 26

Hmotnoprávna platnosť právnych úkonov nakladania s majetkom pre prípad smrti

1. Na účely článkov 24 a 25 sú pre hmotnoprávnu platnosť rozhodujúce tieto skutočnosti:

- a) spôsobilosť osoby, ktorá robí právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti, na takýto úkon;

- b) osobitné dôvody, v dôsledku ktorých ho osoba, ktorá robí právny úkon, nemôže urobiť v prospech určitých osôb alebo v dôsledku ktorých určitá osoba nemôže dediť majetok po osobe, ktorá robí právny úkon;
- c) prípustnosť zastúpenia na účely urobenia právneho úkonu nakladania s majetkom pre prípad smrti;
- d) výklad právneho úkonu;
- e) podvod, nátlak, omyl alebo akákoľvek ďalšia otázka týkajúca sa súhlasu alebo úmyslu osoby, ktorá robí právny úkon.

2. Ak je osoba spôsobilá nakladať s majetkom pre prípad smrti podľa rozhodného práva podľa článku 24 alebo článku 25, následná zmena rozhodného práva nemá vplyv na jej spôsobilosť zmeniť alebo odvolať takýto právny úkon.

Článok 27

Formálna platnosť písomného právneho úkonu nakladania s majetkom pre prípad smrti

1. Písomný právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti je z formálneho hľadiska platný, ak je jeho forma v súlade s právnym poriadkom:

- a) štátu, v ktorom sa urobil právny úkon alebo uzavrela dedičská zmluva;
- b) štátu, ktorého štátnym príslušníkom je závetca alebo aspoň jedna z osôb, ktorej dedičstvo je dotknuté dedičskou zmluvou, a to buď v čase, keď sa urobil právny úkon alebo uzavrela zmluvu, alebo v čase jej smrti;
- c) štátu, v ktorom mal závetca alebo aspoň jedna z osôb, ktorej dedičstvo je dotknuté dedičskou zmluvou, bydlisko, a to buď v čase, keď sa urobil právny úkon alebo uzavrela zmluvu, alebo v čase jej smrti;
- d) štátu, v ktorom mal závetca alebo aspoň jedna z osôb, ktorej dedičstvo je dotknuté dedičskou zmluvou, obvyklý pobyt, a to buď v čase, keď sa urobil právny úkon alebo uzavrela zmluvu, alebo v čase jej smrti, alebo
- e) pokiaľ ide o nehnuteľnosti, právnym poriadkom štátu, v ktorom sa uvedený majetok nachádza.

Určenie toho, či mal závetca alebo ktorákoľvek osoba, ktorej dedičstvo je dotknuté dedičskou zmluvou, v určitom štáte bydlisko, sa spravuje právnym poriadkom tohto štátu.

2. Odsek 1 sa uplatňuje aj na právne úkony nakladania s majetkom pre prípad smrti, ktorými sa mení alebo odvoláva skorší právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti. Zmena alebo odvolanie sú tiež z formálneho hľadiska platné, ak sú v súlade s ktorýmkoľvek z právnych poriadkov, podľa ktorého bol v súlade s odsekom 1 platný právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti, ktorý sa zmenil alebo odvolal.

3. Na účely tohto článku sa každé ustanovenie právneho poriadku, ktorým sa obmedzujú povolené formy právnych úkonov nakladania s majetkom pre prípad smrti tým, že sa stanovuje podmienka veku, štátnej príslušnosti alebo inej osobnej podmienky závetcu alebo osoby, ktorých dedičstvo je dotknuté dedičskou zmluvou, považuje za podmienku formálnej platnosti. To platí aj pre požiadavky na spôsobilosť svedkov potrebných na overenie platnosti právneho úkonu nakladania s majetkom pre prípad smrti.

Článok 28

Formálna platnosť vyhlásenia o prijatí alebo odmietnutí dedičstva

Vyhlásenie o prijatí alebo odmietnutí dedičstva, odkazu alebo povinného dedičského podielu alebo vyhlásenie, ktorého cieľom je obmedziť zodpovednosť osoby, ktorá urobila vyhlásenie, je z formálneho hľadiska platné, ak spĺňa náležitosti:

- a) podľa práva uplatniteľného na dedenie podľa článku 21 alebo článku 22 alebo
- b) podľa právneho poriadku štátu, v ktorom má osoba, ktorá urobila vyhlásenie, obvyklý pobyt.

Článok 29

Osobitné normy týkajúce sa vymenovania a právomocí správcu dedičstva v určitých prípadoch

1. Ak je vymenovanie správcu povinné alebo je povinné na požiadanie podľa právneho poriadku členského štátu, ktorého súdy majú právomoc konať vo veci dedičstva na základe tohto nariadenia, a rozhodným právom pre dedenie je cudzí právny poriadok, súdy tohto členského štátu, na ktorých sa začalo konanie, môžu vymenovať jedného alebo viacerých správcov dedičstva na základe ich vlastného právneho poriadku podľa podmienok stanovených v tomto článku.

Správca(-ovia) vymenovaný(-í) na základe tohto odseku je (sú) osoba (osoby) oprávnená(-é) vykonať závet zosnulého a/alebo spravovať dedičstvo na základe rozhodného práva pre dedenie. V prípade, že právny poriadok neumožňuje spravovanie dedičstva osobou, ktorá nie je oprávnenou osobou, súdy členského štátu, v ktorom sa má správca vymenovať, môžu vymenovať tretieho správcu podľa ich vlastného právneho poriadku, ak to tento právny poriadok vyžaduje a ak existuje vážny konflikt záujmov medzi oprávnenými osobami alebo medzi oprávnenými osobami a veriteľmi alebo inými osobami, ktoré sa zaručili za dlhy zosnulého, nezhoda medzi oprávnenými osobami týkajúca sa spravovania dedičstva alebo ak je spravovanie dedičstva komplikované z dôvodu charakteru majetku.

Správcom(-ami) vymenovaným(-ými) na základe tohto odseku je (sú) jediná(-é) osoba(-y) oprávnená(-é) vykonávať právomoci uvedené v odseku 2 alebo 3.

2. Osoba(-y) vymenovaná(-é) za správcu(-ov) podľa odseku 1 vykonáva(-jú) právomoci spravovania dedičstva, ktoré môže(-u) vykonávať podľa rozhodného práva pre dedičstvo. Súd, ktorý správcu vymenúva, môže v rozhodnutí ustanoviť osobitné podmienky týkajúce sa výkonu týchto právomocí v súlade s rozhodným právom pre dedičstvo.

Súd, ktorý správcu vymenúva, môže rozhodnúť o umožnení toho, aby správca(-ovia) vykonával(-i) – na zvyškovom základe – právomoci ustanovené na tento účel v právnom poriadku, ktorý je platný pre tento súd, a môže vo svojom rozhodnutí ustanoviť osobitné podmienky týkajúce sa výkonu týchto právomocí v súlade s týmto právnym poriadkom v prípade, že rozhodné právo pre dedičstvo neustanovuje dostatočné právomoci na ochranu majetku tvoriaceho dedičstvo alebo ochranu práv veriteľov alebo iných osôb, ktoré sa zaručili za dlhy zosnulého.

Správca(-ovia) však pri vykonávaní takýchto zvyškových právomocí dodržiava(-jú) rozhodné právo pre dedičstvo, pokiaľ ide o prechod vlastníckeho práva k majetku, ktorý je predmetom dedičstva, zodpovednosť za dlhy patriace do dedičstva, práva oprávnených osôb vrátane prípadného práva prijať alebo odmietnuť dedičstvo a prípadne právomoci vykonávateľa závetu zosnulého.

3. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 2, môže súd, ktorý vymenúva jedného alebo viacerých správcov podľa odseku 1, výnimočne rozhodnúť v prípade, ak je rozhodným právom pre dedičstvo právny poriadok tretieho štátu, o udelení všetkých právomocí pre správcu dedičstva, ktoré sú ustanovené v právnom poriadku členského štátu, v ktorom sú vymenovaní.

Pri vykonávaní týchto právomocí však správcovia rešpektujú určenie oprávnených osôb a ich dedičské práva vrátane ich

nároku na povinný dedičský podiel alebo nároku voči dedičstvu alebo dedičom na základe rozhodného práva pre dedičstvo.

Článok 30

Osobitný režim ukladajúci obmedzenia, ktoré sa týkajú dedenia alebo majú na dedenie vplyv v súvislosti s určitými kategóriami majetku

Ak právny poriadok štátu, v ktorom sa nachádza určitý nehnuteľný majetok, určité podniky alebo iné osobitné kategórie majetku, obsahuje osobitný režim, ktorý z hospodárskych, rodinných alebo sociálnych dôvodov ukladá obmedzenia, ktoré sa týkajú dedenia tohto majetku alebo majú na takéto dedenie vplyv, tento osobitný režim sa uplatňuje na dedenie, pokiaľ sa podľa právneho poriadku tohto štátu tento režim uplatňuje bez ohľadu na rozhodné právo pre dedenie.

Článok 31

Prispôsobenie vecných práv

Ak sa osoba dovoľáva vecného práva, na ktoré má nárok na základe rozhodného práva pre dedenie, a právny poriadok členského štátu, v ktorom sa práva dovoľáva, dotknuté vecné právo nepozná, toto právo sa v prípade potreby čo najviac prispôsobí najbližšiemu rovnocennému vecnému právu podľa právneho poriadku tohto štátu, pričom zohľadní ciele a záujmy, ktoré dotknuté vecné právo sleduje, a s ním spojené účinky.

Článok 32

Spoluzosnulé osoby

Ak dve alebo viac osôb, ktorých dedičstvo je upravené rôznymi právnymi poriadkami, zomrú za okolností, z ktorých nie je zrejmé, v akom poradí zomreli, a tieto právne poriadky upravujú uvedenú situáciu rôzne alebo ju neupravujú vôbec, žiaden z týchto zosnulých nemá dedičské právo po druhom zosnulom alebo ostatných zosnulých.

Článok 33

Dedičstvo bez dedičov

Pokiaľ podľa rozhodného práva pre dedenie podľa tohto nariadenia neexistuje pre žiadny majetok žiadny dedič ani odkazovník na základe právneho úkonu nakladania s majetkom pre prípad smrti, ani fyzická osoba oprávnená dediť zo zákona, uplatňovanie takto určeného právneho poriadku nebráni právu členského štátu alebo inštitúcie, ktorú takýmto spôsobom určil členský štát, nadobudnúť podľa vlastného právneho poriadku majetok z dedičstva nachádzajúci sa na jeho území, a to za predpokladu, že veritelia sú oprávnení uspokojiť svoje pohľadávky z majetku z celého dedičstva.

Článok 34

Spätný a ďalší odkaz

1. Uplatnenie právneho poriadku tretieho štátu určeného podľa tohto nariadenia znamená uplatnenie platných právnych noriem tohto štátu, ako aj uplatnenie jeho noriem medzinárodného súkromného práva, ak tieto normy spätne odkazujú:

- a) na právny poriadok členského štátu alebo
- b) na právny poriadok iného tretieho štátu, ktorý by uplatnil vlastný právny poriadok.

2. Spätný odkaz sa neuplatní v súvislosti s právnymi poriadkami uvedenými v článku 21 ods. 2, článkoch 22 a 27, článku 28 písm. b) a článku 30.

Článok 35

Verejný poriadok (ordre public)

Uplatnenie ustanovenia práva štátu určeného podľa tohto nariadenia možno odmietnuť iba v prípade, ak by jeho uplatnenie bolo v zjavnom rozpore s výhradou verejného poriadku (*ordre public*).

Článok 36

Štáty s dvoma alebo viacerými právnymi systémami – územné kolízne normy

1. Ak sa podľa tohto nariadenia určil právny poriadok štátu zloženého z viacerých územných celkov, z ktorých každý má vlastný súbor právnych noriem týkajúcich sa dedenia, príslušný územný celok, ktorého právne normy sa majú uplatniť, sa určí na základe vnútroštátnych kolíznych noriem tohto štátu.

2. Ak takéto vnútroštátne kolízne normy neexistujú:

- a) odkaz na právny poriadok štátu uvedeného v odseku 1 sa na účely určenia rozhodného práva podľa ustanovení, v ktorých sa odkazuje na obvyklý pobyt zosnulého, vykladá ako odkaz na právny poriadok územného celku, v ktorom mal zosnulý v čase smrti obvyklý pobyt;
- b) odkaz na právny poriadok štátu uvedeného v odseku 1 sa na účely určenia rozhodného práva podľa ustanovení, v ktorých sa odkazuje na štátnu príslušnosť zosnulého, vykladá ako odkaz na právny poriadok územného celku, s ktorým mal zosnulý najužšiu väzbu;
- c) odkaz na právny poriadok štátu uvedeného v odseku 1 sa na účely určenia rozhodného práva podľa akýchkoľvek iných

ustanovení, v ktorých sa ako kolízne kritériá uvádzajú iné prvky, vykladá ako odkaz na právny poriadok územného celku, v ktorom sa príslušný prvok vyskytuje.

3. Ak v štáte uvedenom v odseku 1 neexistujú vnútroštátne kolízne normy, odkaz na jeho právny poriadok sa na účely určenia rozhodného práva podľa článku 27 bez ohľadu na odsek 2 vykladá ako odkaz na právny poriadok územného celku, s ktorým mal zväzok alebo osoby, ktorých dedičstvo je dotknuté dedičskou zmluvou, najužšiu väzbu.

Článok 37

Štáty s dvoma alebo viacerými právnymi systémami – kolízne normy vzťahujúce sa na rôzne kategórie osôb

Vo vzťahu k štátu, v ktorom existujú dva alebo viaceré právne systémy alebo súbory právnych noriem, ktoré sa v súvislosti s dedením uplatňujú na rôzne kategórie osôb, každý odkaz na právny poriadok uvedeného štátu sa považuje za odkaz na právny poriadok alebo súbor právnych noriem určený právnymi normami platnými v tomto štáte. Ak tieto normy neexistujú, uplatní sa právny systém alebo súbor noriem, s ktorým mal zosnulý najužšiu väzbu.

Článok 38

Neuplatňovanie tohto nariadenia na vnútroštátne kolízne normy

Ak je členský štát zložený z viacerých územných celkov a každý z nich má vlastné právne normy upravujúce dedenie, nie je povinný uplatňovať toto nariadenie pri kolízii právnych noriem týkajúcich sa výlučne týchto územných celkov.

KAPITOLA IV

UZNÁVANIE, VYKONATELNOSŤ A VÝKON ROZHODNUTÍ

Článok 39

Uznávanie

1. Rozhodnutie vydané v členskom štáte sa v ostatných členských štátoch uznáva bez osobitného konania.

2. Ak je otázka uznania rozhodnutia hlavným predmetom sporu, môže ktorákoľvek zainteresovaná strana postupom upraveným v článkoch 45 až 58 navrhnúť, aby sa rozhodlo, že rozhodnutie sa uznáva.

3. Ak výsledok konania na súde členského štátu závisí od posúdenia uznania ako predbežnej otázky, potom má tento súd právomoc rozhodnúť v tejto otázke.

Článok 40

Dôvody neuznania

Rozhodnutie sa neuzná:

- a) ak je uznanie v zjavnom rozpore s verejným poriadkom (*ordre public*) v členskom štáte, v ktorom sa o uznanie žiada;
- b) ak sa vydalo v neprítomnosti a odporcovi sa nedoručila písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocenná písomnosť v dostatočnom predstihu a takým spôsobom, aby si mohol zabezpečiť obhajobu, okrem prípadu, keď opomenul začať konanie, ktorým by napadol rozhodnutie, keď tak mohol urobiť;
- c) ak je nezlučiteľné s rozhodnutím vydaným v konaní medzi rovnakými účastníkmi v členskom štáte, v ktorom sa o uznanie žiada;
- d) ak je nezlučiteľné so skorším rozhodnutím vydaným v inom členskom štáte alebo v treťom štáte v konaní v rovnakej veci a medzi rovnakými účastníkmi za predpokladu, že skoršie rozhodnutie spĺňa podmienky na jeho uznanie v členskom štáte, v ktorom sa o uznanie žiada.

Článok 41

Zákaz skúmania vo veci samej

Rozhodnutie vydané v členskom štáte sa za žiadnych okolností nesmie skúmať vo veci samej.

Článok 42

Prerušenie konania o uznanie

Súd členského štátu, v ktorom sa žiada o uznanie rozhodnutia vydaného v inom členskom štáte, môže prerušiť konanie, ak bol v členskom štáte pôvodu proti danému rozhodnutiu podaný riadny opravný prostriedok.

Článok 43

Vykonateľnosť

Rozhodnutie, ktoré bolo vydané v členskom štáte a ktoré je v ňom vykonateľné, je vykonateľné v inom členskom štáte, ak tam bolo na návrh ktoréhokoľvek zainteresovaného účastníka vyhlásené za vykonateľné v súlade s postupom ustanoveným v článkoch 45 až 58.

Článok 44

Určenie bydliska

Na určenie, či má účastník na účely konania ustanoveného v článkoch 45 až 58 bydlisko v členskom štáte výkonu, konajúci súd použije vnútroštátny právny poriadok toho členského štátu.

Článok 45

Príslušnosť miestnych súdov

1. Návrh na vyhlásenie vykonateľnosti sa podáva na súd alebo iný príslušný orgán členského štátu výkonu, ktorý daný členský štát oznámil Komisii v súlade s článkom 78.
2. Miestna príslušnosť sa určuje podľa miesta bydliska účastníka, proti ktorému sa má rozhodnutie vykonať, alebo podľa miesta výkonu.

Článok 46

Konanie

1. Podanie návrhu sa spravuje právnym poriadkom členského štátu výkonu.
2. Od navrhovateľa sa nevyžaduje, aby mal v členskom štáte výkonu poštovú adresu ani splnomocneného zástupcu.
3. K návrhu sa prikladajú tieto písomnosti:

- a) vyhotovenie rozhodnutia, ktoré spĺňa podmienky potrebné na preukázanie jeho pravosti;
- b) potvrdenie vydané súdom alebo príslušným orgánom členského štátu pôvodu na tlačive stanovenom v súlade s konzultačným postupom podľa článku 81 ods. 2, a to bez toho, aby bol dotknutý článok 47.

Článok 47

Nepredloženie potvrdenia

1. Ak sa nepredloží potvrdenie podľa článku 46 ods. 3 písm. b), súd alebo iný príslušný orgán môže určiť lehotu na jeho predloženie alebo prijať rovnocennú písomnosť, alebo upustiť od jej predloženia, ak považuje predložené údaje za postačujúce.
2. Ak súd alebo príslušný orgán o to požiada, predloží sa preklad listín. Preklad vyhotoví osoba, ktorá je na to oprávnená v niektorom z členských štátov.

Článok 48

Vyhlásenie vykonateľnosti

Rozhodnutie sa vyhlási za vykonateľné ihneď po splnení formálnych náležitostí v článku 46 bez skúmania podľa článku 40. Účastník, voči ktorému sa o výkon žiada, nemá v tomto štádiu konania právo robiť žiadne podania k návrhu.

Článok 49

Oznámenie rozhodnutia o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti

1. Rozhodnutie o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti sa bez odkladu oznámi navrhovateľovi spôsobom upraveným právnym poriadkom členského štátu výkonu.
2. Vyhlásenie vykonateľnosti sa doručí účastníkovi, proti ktorému sa o výkon žiada, spolu s rozhodnutím, ak nebolo doručené už predtým.

Článok 50

Odvolaie proti rozhodnutiu o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti

1. Proti rozhodnutiu o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti sa môže odvolať každá zo strán.
2. Odvolanie sa podáva súdu, ktorý dotknutý členský štát oznámil Komisii v súlade s článkom 78.
3. Odvolacie konanie sa spravuje procesnými predpismi, ktoré upravujú sporové konanie.
4. Ak sa účastník, proti ktorému sa žiada o výkon, nedostaví na odvolací súd v konaní o odvolaní, ktoré podal navrhovateľ,

uplatní sa článok 16, a to aj keď účastník, proti ktorému sa žiada o výkon, nemá bydlisko v žiadnom z členských štátov.

5. Odvolanie proti vyhláseniu vykonateľnosti sa podáva do 30 dní od jeho doručenia. Ak má účastník, proti ktorému sa o výkon žiada, bydlisko v inom členskom štáte, než v ktorom sa vydalo vyhlásenie vykonateľnosti, lehota na odvolanie je 60 dní a začína plynúť odo dňa doručenia buď tejto osobe do vlastných rúk, alebo do miesta jej pobytu. Predĺženie tejto lehoty z dôvodu vzdialenosti nie je prípustné.

Článok 51

Konanie o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu vydanému v odvolacom konaní

Rozhodnutie vydané v odvolacom konaní možno napadnúť iba v konaniach, ktoré dotknutý členský štát oznámil Komisii v súlade s článkom 78.

Článok 52

Odmietnutie alebo odvolanie vyhlásenia vykonateľnosti

Súd, ktorý koná o odvolaní podľa článku 50 alebo článku 51, odmietne vydať alebo zruší vyhlásenie vykonateľnosti len z dôvodov uvedených v článku 40. Rozhodnutie vydá bezodkladne.

Článok 53

Prerušenie konania

Súd, na ktorý sa podalo odvolanie podľa článku 50 alebo článku 51, preruší konanie na návrh účastníka, proti ktorému sa žiada o výkon, ak je vykonateľnosť rozhodnutia v členskom štáte pôvodu pozastavená z dôvodu odvolania.

Článok 54

Predbežné opatrenia vrátane ochranných opatrení

1. Ak sa podľa tejto kapitoly má uznať rozhodnutie, nič nebráni navrhovateľovi, aby využil možnosť navrhnúť vydanie predbežných opatrení vrátane ochranných opatrení podľa právneho poriadku členského štátu výkonu bez potreby vyhlásenia vykonateľnosti podľa článku 48.
2. Vyhlásenie vykonateľnosti je zo zákona spojené s oprávnením vydať akékoľvek ochranné opatrenie.

3. Počas odvolacej lehoty podľa článku 50 ods. 5 proti vyhláseniu vykonateľnosti a až do rozhodnutia o odvolaní sa nesmú prijať žiadne opatrenia smerujúce k výkonu okrem ochranných opatrení týkajúcich sa majetku účastníka, proti ktorému sa žiada o výkon.

Článok 55

Čiastočná vykonateľnosť

1. Ak sa rozhodnutie týka viacerých vecí a vyhlásenie vykonateľnosti nemožno vydať vo všetkých týchto veciach, súd alebo iný príslušný orgán ho vydá v jednej veci alebo niekoľkých veciach.

2. Navrhovateľ môže žiadať vyhlásenie vykonateľnosti len vo vzťahu k častiam rozhodnutia.

Článok 56

Právna pomoc

Navrhovateľ, ktorému sa v členskom štáte pôvodu poskytla úplná alebo čiastočná právna pomoc alebo mu bolo priznané oslobodenie od platenia trov a výdavkov, má v konaní o vyhlásenie vykonateľnosti nárok na poskytnutie najvýhodnejšej právnej pomoci alebo najrozsiahlšieho oslobodenia od trov alebo výdavkov podľa právneho poriadku členského štátu výkonu.

Článok 57

Zákaz záruky, kaucie alebo vkladu

Od účastníka, ktorý v jednom členskom štáte podáva návrh na uznanie, vykonateľnosť alebo výkon rozhodnutia vydaného v inom členskom štáte, sa nesmie vyžadovať žiadna záruka, kaucia ani vklad akéhokoľvek druhu z dôvodu, že je cudzím štátnym príslušníkom alebo že nemá bydlisko ani pobyt v členskom štáte výkonu.

Článok 58

Zákaz poplatku, odvodu alebo inej platby

V členskom štáte výkonu nemožno za konanie o vydanie vyhlásenia vykonateľnosti vyberať poplatok, odvod ani inú platbu vypočítanú z výšky vymáhaného nároku.

KAPITOLA V

VEREJNÉ LISTINY A SÚDNE ZMIERY

Článok 59

Prijatie verejných listín

1. Verejná listina vyhotovená v jednom členskom štáte má v inom členskom štáte rovnaké dôkazné účinky ako v členskom

štáte pôvodu alebo čo najporovnateľnejšie účinky, ak to nie je v zjavnom rozpore s verejným poriadkom (*ordre public*) v dotknutom členskom štáte.

Osoba, ktorá si želá použiť verejnú listinu v inom členskom štáte, môže požiadať orgán, ktorý verejnú listinu vystavuje, v štáte pôvodu, aby vyplnil tlačivo stanovené v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 81 ods. 2 a opísal v ňom dôkazné účinky, ktoré má verejná listina v členskom štáte pôvodu.

2. Pravosť verejnej listiny možno napadnúť na súdoch členského štátu pôvodu a príslušné rozhodnutie sa prijme podľa právneho poriadku tohto štátu. Napadnutá verejná listina nemá v inom členskom štáte žiadne dôkazné účinky, kým o nej nerozhodne príslušný súd.

3. Právne akty alebo právne vzťahy zaznamenané vo verejnej listine možno napadnúť na súdoch, ktoré majú právomoc podľa tohto nariadenia, a príslušné rozhodnutie sa prijme na základe rozhodného práva podľa kapitoly III. Napadnutá verejná listina nemá, pokiaľ ide o napadnutú vec, v inom členskom štáte, ako je členský štát pôvodu, žiadny dôkazný účinok, pokiaľ príslušný súd o napadnutej veci nerozhodne.

4. Ak výsledok konania na súde členského štátu závisí od posúdenia predbežnej otázky týkajúcej sa právnych aktov alebo právnych vzťahov zaznamenaných vo verejnej listine v súvislosti s dedením, potom má tento súd právomoc rozhodnúť v tejto otázke.

Článok 60

Vykonateľnosť verejných listín

1. Verejná listina, ktorá je vykonateľná v členskom štáte pôvodu, sa vyhlási za vykonateľnú v inom členskom štáte na návrh ktorejkoľvek zainteresovanej strany v súlade s postupom ustanoveným v článkoch 45 až 58.

2. Na účely článku 46 ods. 3 písm. b) orgán, ktorý vyhotovil verejnú listinu, vydá na žiadosť ktorejkoľvek zainteresovanej strany potvrdenie na tlačive stanovené v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 81 ods. 2.

3. Súd, ktorý koná o odvolaní podľa článku 50 alebo článku 51, odmietne vydať vyhlásenie vykonateľnosti alebo ho zruší, len ak je výkon verejnej listiny v zjavnom rozpore s verejným poriadkom (*ordre public*) v členskom štáte výkonu.

Článok 61

Vykonateľnosť súdnych zmirov

1. Súdne zmiery, ktoré sú vykonateľné v členskom štáte pôvodu, sa vyhlásia za vykonateľné v inom členskom štáte na návrh ktorejkoľvek zainteresovanej strany v súlade s postupom ustanoveným v článkoch 45 až 58.

2. Na účely článku 46 ods. 3 písm. b) súd, ktorý zmirov schválil alebo pred ktorým sa zmirov uzavrel, na žiadosť ktorejkoľvek zainteresovanej strany vydá potvrdenie na tlačive stanovené v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 81 ods. 2.

3. Súd, ktorý koná o odvolaní podľa článku 50 alebo článku 51, odmietne vydať vyhlásenie vykonateľnosti alebo ho zruší, len ak je výkon súdneho zmirov v zjavnom rozpore s verejným poriadkom (*ordre public*) v členskom štáte výkonu.

KAPITOLA VI

EURÓPSKE OSVEDČENIE O DEDIČSTVE

Článok 62

Zavedenie európskeho osvedčenia o dedičstve

1. Týmto nariadením sa zavádza európske osvedčenie o dedičstve (ďalej len „osvedčenie“), ktoré sa vydá na účely použitia v inom členskom štáte a má účinky uvedené v článku 69.

2. Použitie osvedčenia nie je povinné.

3. Osvedčenie nenahrádza vnútroštátne doklady používané na podobné účely v členských štátoch. Osvedčenie, ktoré sa raz vydá na použitie v inom členskom štáte, má však účinky uvedené v článku 69 aj v členskom štáte, ktorého orgány ho vystavili v súlade s touto kapitolou.

Článok 63

Účel osvedčenia

1. Osvedčenie je určené na to, aby ho využívali dedičia, odkazovníci s priamymi právami k dedičstvu a vykonávatelia závetu alebo správcovia dedičstva, ktorí sa potrebujú v inom členskom štáte dovolať svojho postavenia alebo uplatniť svoje práva ako dedičia alebo odkazovníci a/alebo svoje právomoci ako vykonávatelia závetu alebo správcovia dedičstva.

2. Osvedčenie možno využívať najmä na preukázanie jednej alebo viacerých z týchto skutočností:

- postavenie a/alebo práva každého dediča, prípadne odkazovníka uvedeného v osvedčení a ich príslušné dedičské podiely;
- pridelenie konkrétneho majetku, ktorý je súčasťou dedičstva, dedičom, prípadne odkazovníkom uvedeným v osvedčení;
- právomoci osoby určenej v osvedčení na vykonanie závetu alebo správu dedičstva.

Článok 64

Právomoc vydať osvedčenie

Osvedčenie sa vydá v členskom štáte, ktorého súdy majú právomoc podľa článkov 4, 7, 10 alebo 11. Orgánom štátu pôvodu je:

- súd v zmysle článku 3 ods. 2 alebo
- iný orgán, ktorý má právomoc rozhodovať v dedičských veciach podľa vnútroštátneho právneho poriadku.

Článok 65

Žiadosť o osvedčenie

1. Osvedčenie sa vydáva na žiadosť ktorejkoľvek z osôb uvedených v článku 63 ods. 1 (ďalej len „žadateľ“).

2. Na účely podania žiadosti môže žiadateľ použiť tlačivo stanovené v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 81 ods. 2.

3. Ak žiadateľ pozná nasledujúce informácie a ak sú potrebné na to, aby orgán štátu pôvodu mohol osvedčiť skutočnosť, o ktorých osvedčenie žiada, tieto informácie sa uvedú v žiadosti a bez toho, aby bol dotknutý článok 66 ods. 2, sa k nej pripoja všetky relevantné pôvodné vyhotovenia alebo overené kópie, ktoré spĺňajú podmienky potrebné na preukázanie ich pravosti. Ide o:

- údaje o zosnulom: priezvisko (prípadne rodné priezvisko), meno(-á), pohlavie, dátum a miesto narodenia, rodinný stav, štátna príslušnosť, (prípadne) identifikačné číslo, adresa v čase úmrtia a dátum a miesto úmrtia;
- údaje o žiadateľovi: priezvisko (prípadne rodné priezvisko), meno(-á), pohlavie, dátum a miesto narodenia, rodinný stav, štátna príslušnosť, (prípadne) identifikačné číslo, adresa a prípadne vzťah k zosnulému;

- c) údaje o prípadnom zástupcovi žiadateľa: priezvisko (prípadne rodné priezvisko), meno(-á), adresa a oprávnenie zastupovať;
- d) údaje o manželovi (manželke) alebo partnerovi (partnerke) zosnulého, prípadne bývalom manželovi (manželke) alebo bývalom partnerovi (partnerke): priezvisko (prípadne rodné priezvisko), meno(-á), pohlavie, dátum a miesto narodenia, rodinný stav, štátna príslušnosť, (prípadne) identifikačné číslo a adresa;
- e) údaje o prípadných ďalších oprávnených osobách podľa právneho úkonu nakladania s majetkom pre prípad smrti a/alebo zo zákona: priezvisko a meno(-á) alebo názov organizácie, (prípadne) identifikačné číslo, adresa;
- f) zamýšľaný účel osvedčenia v súlade s článkom 63;
- g) prípadne kontaktné údaje súdu alebo iného príslušného orgánu, ktorý koná alebo konal v dedičskej veci samej;
- h) prípadne skutočnosti, na ktorých žiadateľ zakladá svoje tvrdené právo na majetok, ktorý je predmetom dedičstva, ako oprávnená osoba a/alebo jeho právo vykonať závet zosnulého a/alebo spravovať dedičstvo;
- i) údaj o tom, či zosnulý vykonal právny úkon pre prípad smrti; ak sa k žiadosti nepripojilo pôvodné vyhotovenie ani overená kópia, údaj o tom, kde sa nachádza pôvodné vyhotovenie;
- j) údaj o tom, či zosnulý uzavrel manželskú dohodu alebo inú zmluvu týkajúcu sa vzťahu, ktorý môže mať porovnateľné účinky ako manželstvo; ak sa k žiadosti nepripojilo pôvodné vyhotovenie ani overená kópia zmluvy, údaj o tom, kde sa nachádza pôvodné vyhotovenie;
- k) údaj o tom, či niektorá z oprávnených osôb vyhlásila, že prijíma alebo odmieta dedičstvo;
- l) vyhlásenie žiadateľa, že si nie je vedomý toho, že by prebiehalo sporové konanie týkajúce sa skutočností, ktoré sa majú osvedčiť;
- m) iné informácie, ktoré žiadateľ považuje za užitočné na účely vydania osvedčenia.

Článok 66

Preskúmanie žiadosti

1. Orgán štátu pôvodu po doručení žiadosti overí informácie, vyhlásenia, doklady a ostatné dôkazy, ktoré žiadateľ predložil. Vyšetrovanie potrebné na overenie tvrdených skutočností uskutoční aj bez návrhu, ak je to ustanovené alebo povolené v jeho právnom poriadku, alebo vyzve žiadateľa, aby poskytol ďalšie dôkazy, ktoré považuje za potrebné.

2. Ak žiadateľ nebol schopný predložiť overené kópie príslušných dokladov, ktoré spĺňajú podmienky potrebné na preukázanie ich pravosti, orgán štátu pôvodu sa môže rozhodnúť uznať aj iné dôkazné prostriedky.

3. Ak tak právny poriadok štátu pôvodu ustanovuje a sú splnené v ňom stanovené podmienky, môže orgán štátu pôvodu žiadať, aby boli vyhlásenia vykonané pod prisahou alebo aby sa namiesto prisahy urobilo čestné vyhlásenie.

4. Orgán štátu pôvodu vykoná všetky potrebné kroky, aby sa zabezpečilo informovanie oprávnených osôb o žiadosti o osvedčenie. Ak je to potrebné na zistenie skutočností, ktoré sa majú osvedčiť, vypočuje zainteresované osoby a prípadných vykonávateľov závetu alebo správcov dedičstva a pristúpi k zverejneniu oznámení s cieľom umožniť ďalším prípadným oprávneným osobám, aby uplatnili svoje práva.

5. Na účely tohto článku príslušný orgán členského štátu poskytne na požiadanie orgánu z iného členského štátu pôvodu informácie uchovávané najmä v katastroch nehnuteľností, registroch matričných úradov, registroch listín a právnych skutočností, ktoré sú významné pre dedenie alebo úpravu majetkových práv vyplývajúcich z manželského zväzku alebo rovnocenných majetkových práv zosnulého, ak by príslušný orgán bol podľa vnútroštátneho právneho poriadku oprávnený poskytnúť takéto informácie inému vnútroštátnemu orgánu.

Článok 67

Vydanie osvedčenia

1. Orgán štátu pôvodu vydá osvedčenie bezodkladne v súlade s postupom ustanoveným v tejto kapitole po tom, ako boli skutočnosti, ktoré sa majú osvedčiť, preukázané podľa rozhodného práva pre dedenie alebo iného práva rozhodného pre dané skutočnosti. Na tento účel použije tlačivo stanovené v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 81 ods. 2.

Orgán štátu pôvodu nevydá osvedčenie najmä vtedy, ak:

- a) boli napadnuté skutočnosti, ktoré sa majú osvedčiť, alebo
- b) by osvedčenie nebolo v súlade s rozhodnutím vzťahujúcim sa na rovnaké skutočnosti.

2. Orgán štátu pôvodu prijme všetky potrebné kroky na informovanie oprávnených osôb o vydaní osvedčenia.

Článok 68

Obsah osvedčenia

Ak sa to požaduje na účely, na ktoré sa osvedčenie vydáva, uvedú sa v ňom tieto informácie:

- a) názov a adresa orgánu štátu pôvodu;
- b) číslo spisu;
- c) skutočnosti, na základe ktorých sa orgán štátu pôvodu domnieva, že má právomoc vydať osvedčenie;
- d) dátum vydania;
- e) údaje o žiadateľovi: priezvisko (prípadne rodné priezvisko), meno(-á), pohlavie, dátum a miesto narodenia, rodinný stav, štátna príslušnosť, (prípadne) identifikačné číslo, adresa a prípadne vzťah k zosnulému;
- f) údaje o zosnulom: priezvisko (prípadne rodné priezvisko), meno(-á), pohlavie, dátum a miesto narodenia, rodinný stav, štátna príslušnosť, (prípadne) identifikačné číslo, adresa v čase úmrtia a dátum a miesto úmrtia;
- g) údaje o oprávnených osobách: priezvisko (prípadne rodné priezvisko), meno(-á), prípadne identifikačné číslo;
- h) informácie o dohode manželov, ktorú zosnulý uzavrel, prípadne o inej zmluve týkajúcej sa vzťahu, ktorý má podľa právneho poriadku, ktorým sa takýto vzťah spravuje, porovnateľné účinky ako manželstvo, a informácie o majetkových právach vyplývajúcich z manželského zväzku alebo rovnocenných majetkových právach;
- i) rozhodné právo pre dedenie a skutočnosti, na základe ktorých bolo toto právo určené;

- j) informácie o tom, či ide o dedenie zo zákona alebo zo závetu vrátane informácií o skutočnostiach, z ktorých vyplývajú práva a/alebo právomoci dedičov, odkazovníkov, vykonávateľov závetov alebo správcov dedičstva;
- k) prípadne pre každú oprávnenú osobu údaj o spôsobe prijatia alebo odmietnutia dedičstva;
- l) dedičský podiel, ktorý pripadá na každého z dedičov, a prípadne zoznam práv a/alebo majetku pre každého dediča;
- m) zoznam práv a/alebo majetku pre každého odkazovníka;
- n) obmedzenia práv dedičov, prípadne odkazovníkov podľa rozhodného práva pre dedenie a/alebo podľa právneho úkonu nakladania s majetkom pre prípad smrti;
- o) právomoci vykonávateľa závetu a/alebo správcu dedičstva a obmedzenia týchto právomocí podľa rozhodného práva pre dedenie a/alebo podľa právneho úkonu nakladania s majetkom pre prípad smrti.

Článok 69

Účinky osvedčenia

1. Osvedčenie má účinky vo všetkých členských štátoch bez potreby osobitného konania.
2. Platí domnienka, že osvedčenie je dokladom o skutočnostiach, ktoré boli preukázané podľa rozhodného práva pre dedenie alebo podľa iného rozhodného práva pre konkrétne skutočnosti. O osobe, ktorá je v osvedčení uvedená ako dedič, odkazovník, vykonávateľ závetu alebo správca dedičstva, platí domnienka, že má postavenie uvedené v osvedčení a/alebo práva alebo právomoci uvedené v osvedčení, pričom tieto práva alebo právomoci podliehajú výlučne podmienkam a/alebo obmedzeniam uvedeným v osvedčení.
3. Každá osoba, ktorá – konajúc na základe informácií osvedčených v osvedčení – zaplatí alebo odovzdá majetok osobe uvedenej v osvedčení ako oprávnenej prijať platbu alebo majetok, sa považuje za osobu, ktorá uskutočnila transakciu s osobou oprávnenou prijať platbu alebo majetok, a to s výnimkou prípadu, keď vedela alebo v dôsledku hrubej nedbanlivosti nevedela, že obsah osvedčenia nezodpovedá skutočnosti.

4. Ak osoba, ktorá je v osvedčení uvedená ako osoba oprávnená nakladať s majetkom, ktorý je predmetom dedičstva, s takýmto majetkom naloží v prospech inej osoby, táto iná osoba, pokiaľ koná na základe informácií osvedčených v osvedčení, sa považuje za osobu, ktorá uskutočnila transakciu s osobou oprávnenou nakladať s dotknutým majetkom, s výnimkou prípadu, keď vedela alebo v dôsledku hrubej neobľadnosti nevedela, že obsah osvedčenia nezodpovedá skutočnosti.

5. Osvedčenie predstavuje platný doklad na zápis práva k majetku, ktorý je predmetom dedičstva, do príslušného registra členského štátu bez toho, aby bol dotknutý článok 1 ods. 2 písm. k) a l).

Článok 70

Osvedčené odpisy osvedčenia

1. Originál osvedčenia uchováva orgán štátu pôvodu, ktorý žiadateľovi alebo každej inej osobe, ktorá preukáže oprávnený záujem, vydá jeden alebo viac osvedčených odpisov.

2. Orgán štátu pôvodu vedie na účely článku 71 ods. 3 a článku 73 ods. 2 zoznam osôb, ktorým sa vydali osvedčené odpisy podľa odseku 1.

3. Vydané osvedčené odpisy sú platné na obmedzené obdobie šiestich mesiacov, ktoré sa uvedie v osvedčenom odpise prostredníctvom dátumu uplynutia platnosti. Vo výnimočných a riadne odôvodnených prípadoch môže orgán štátu pôvodu urobiť výnimku a rozhodnúť o predĺžení obdobia platnosti. Keď toto obdobie uplynie, každá osoba, ktorá je držiteľom osvedčeného odpisu, musí požiadať orgán štátu pôvodu o predĺženie jeho platnosti alebo o nový osvedčený odpis, aby ho mohla použiť na účely uvedené v článku 63.

Článok 71

Oprava, zmena alebo odvolanie osvedčenia

1. V prípade administratívnej chyby vykoná orgán štátu pôvodu opravu osvedčenia na žiadosť každej osoby, ktorá preukáže oprávnený záujem, alebo aj bez návrhu.

2. Ak sa zistí, že osvedčenie alebo niektoré jeho časti nezodpovedajú skutočnosti, orgán štátu pôvodu osvedčenie zmení alebo odvolá na žiadosť každej osoby, ktorá preukáže oprávnený záujem, alebo ak to vnútroštátny právny poriadok umožňuje, aj bez návrhu.

3. Orgán štátu pôvodu bezodkladne oznámi každú opravu, zmenu alebo odvolanie osvedčenia všetkým osobám, ktorým sa vydali osvedčené odpisy osvedčenia podľa článku 70 ods. 1.

Článok 72

Konania o opravných prostriedkoch

1. Proti rozhodnutiam orgánu štátu pôvodu prijatým podľa článku 67 môže podať opravný prostriedok každá osoba oprávnená požiadať o osvedčenie.

Proti rozhodnutiam orgánu štátu pôvodu prijatým podľa článku 71 a článku 73 ods. 1 písm. a) môže podať opravný prostriedok každá osoba, ktorá preukáže oprávnený záujem.

Opravný prostriedok sa podáva justičnému orgánu v členskom štáte pôvodu v súlade s právnym poriadkom daného štátu.

2. Ak sa na základe podaného opravného prostriedku podľa odseku 1 určí, že vydané osvedčenie nezodpovedá skutočnosti, príslušný justičný orgán osvedčenie opraví, zmení alebo odvolá, alebo zabezpečí, aby ho orgán štátu pôvodu opravil, zmenil alebo odvolal.

Ak sa na základe podaného opravného prostriedku podľa odseku 1 určí, že odmietnutie vydať osvedčenie bolo neodôvodnené, príslušný justičný orgán osvedčenie vydá alebo zabezpečí, aby orgán štátu pôvodu vec prehodnotil a prijal nové rozhodnutie.

Článok 73

Pozastavenie účinkov osvedčenia

1. Účinky osvedčenia môže pozastaviť:

a) orgán štátu pôvodu na žiadosť každej osoby, ktorá preukáže oprávnený záujem, kým sa osvedčenie nezmení alebo neodvolá podľa článku 71, alebo

b) justičný orgán na žiadosť ktorejkoľvek osoby oprávnenej podať opravný prostriedok proti rozhodnutiu orgánu štátu pôvodu prijatému podľa článku 72, kým sa o tomto opravnom prostriedku nerozhodne.

2. Orgán štátu pôvodu, prípadne justičný orgán bezodkladne oznámi každé pozastavenie účinkov osvedčenia všetkým osobám, ktorým sa vydali osvedčené odpisy osvedčenia podľa článku 70 ods. 1.

Počas pozastavenia účinkov osvedčenia sa nesmú vydávať ďalšie osvedčené odpisy osvedčenia.

KAPITOLA VII

VŠEOBECNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 74

Vyššie overenie alebo podobné formálne náležitosti

Doklady vydané v členskom štáte v súvislosti s týmto nariadením nevyžadujú vyššie overenie ani splnenie inej podobnej formálnej náležitosti.

Článok 75

Vzťah k existujúcim medzinárodným dohovorom

1. Týmto nariadením nie je dotknuté uplatňovanie medzinárodných dohovorov, ktorých zmluvnou stranou je v čase prijatia tohto nariadenia jeden alebo viacero členských štátov a ktoré sa týkajú otázok upravených v tomto nariadení.

Konkrétne členské štáty, ktoré sú zmluvnými stranami haagskeho Dohovoru o rozhodnom práve pre formu závetov z 5. októbra 1961, pokračujú v súvislosti s formálnou platnosťou závetov a spoločných závetov v uplatňovaní ustanovení uvedeného dohovoru namiesto článku 27 tohto nariadenia.

2. Bez ohľadu na odsek 1 má toto nariadenie medzi členskými štátmi prednosť pred dohovormi uzavretými výlučne medzi dvoma alebo viacerými z nich v rozsahu, v akom sa týkajú otázok upravených v tomto nariadení.

3. Týmto nariadením nie je dotknuté uplatňovanie Dohovoru medzi Dánskom, Fínskom, Islandom, Nórskom a Švédskom o ustanoveniach medzinárodného práva súkromného týkajúcich sa dedenia, závetov a správy dedičstva z 19. novembra 1934, revidovaného medzivládnu dohodou medzi uvedenými štátmi z 1. júna 2012, členskými štátmi, ktoré sú jeho zmluvnými stranami, v rozsahu, v akom upravuje:

a) normy o procedurálnych aspektoch správy dedičstva, ako sa vymedzujú v dohovore, a pomoc, ktorú v tomto ohľade poskytujú orgány štátov, ktoré sú zmluvnými stranami dohovoru, a

b) zjednodušené a zrýchlené konania pre uznávanie a výkon rozhodnutí v dedičských veciach.

Článok 76

Vzťah k nariadeniu Rady (ES) č. 1346/2000

Týmto nariadením nie je dotknuté uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. mája 2000 o konkurznom konaní⁽¹⁾.

Článok 77

Verejne prístupné informácie

Členské štáty poskytnú Komisii na účely sprístupnenia informácií verejnosti v rámci Európskej justičnej siete pre občianske a obchodné veci krátke zhrnutie svojich vnútroštátnych právnych predpisov a postupov týkajúcich sa dedenia vrátane informácií o druhu orgánov, ktoré majú právomoc v dedičských veciach, a informácií o druhu orgánov príslušných prijímať vyhlásenia o prijatí alebo odmietnutí dedičstva, odkazu alebo povinného dedičského podielu.

Členské štáty poskytnú tiež informačné hárky, v ktorých uvedú všetky dokumenty a/alebo informácie, ktoré sa spravidla požadujú na účely registrácie nehnuteľností nachádzajúcich sa na ich území.

Členské štáty tieto informácie neustále aktualizujú.

Článok 78

Kontaktné údaje a informácie o konaniach

1. Členské štáty oznámia do 16. január 2014 Komisii:

a) názvy a kontaktné údaje súdov a orgánov, ktoré majú právomoc rozhodovať o návrhoch na vyhlásenie vykonateľnosti v súlade s článkom 45 ods. 1 a o odvolaniach proti rozhodnutiam o takýchto návrhoch v súlade s článkom 50 ods. 2;

b) konania o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiu vydanému v odvolacom konaní uvedené v článku 51;

c) relevantné informácie o orgánoch, ktoré majú právomoc vydávať osvedčenie podľa článku 64 a

d) konania o opravných prostriedkoch uvedené v článku 72.

Členské štáty oznamujú Komisii všetky následné zmeny týchto informácií.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 160, 30.6.2000, s. 1.

2. Komisia uverejní informácie oznámené v súlade s odsekom 1 v Úradnom vestníku Európskej únie okrem adries a ďalších kontaktných údajov súdov a orgánov uvedených v odseku 1 písm. a).

3. Komisia zverejní všetky informácie oznámené v súlade s odsekom 1 akýmkoľvek ďalším vhodným spôsobom, najmä prostredníctvom Európskej justičnej siete pre občianske a obchodné veci.

Článok 79

Ustanovenie a následná zmena a doplnenie zoznamu obsahujúceho informácie uvedené v článku 3 ods. 2

1. Komisia na základe oznámení členských štátov ustanoví zoznam ďalších orgánov a príslušníkov právnických povolání podľa článku 3 ods. 2.

2. Členské štáty oznámia Komisii každú následnú zmenu informácií uvedených v tomto zozname. Komisia zoznam náležite zmení a doplní.

3. Komisia uverejní zoznam a všetky následné zmeny a doplnenia v Úradnom vestníku Európskej únie.

4. Komisia zverejní všetky informácie oznámené v súlade s odsekmi 1 a 2 akýmkoľvek ďalším vhodným spôsobom, najmä prostredníctvom Európskej justičnej siete pre občianske a obchodné veci.

Článok 80

Ustanovenie a následná zmena a doplnenie potvrdení a tlačív uvedených v článkoch 46, 59, 60, 61, 65 a 67

Komisia prijme vykonávacie akty, ktorými sa ustanovia a následne zmenia a doplnia potvrdenia a tlačivá uvedené v článkoch 46, 59, 60, 61, 65 a 67. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 81 ods. 2.

Článok 81

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 82

Preskúmanie

Komisia predloží do 18. august 2025 Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o uplatňovaní tohto nariadenia vrátane hodnotenia všetkých praktických problémov, ktoré nastali v súvislosti s paralelnými mimosúdnyimi zmierni v dedičských veciach v rôznych členských štátoch alebo mimosúdnym zmiernom v určitom členskom štáte vykonávaným súčasne so zmiernom dosiahnutým pred súdom v inom členskom štáte. Správa sa v prípade potreby doplní návrhmi na zmenu a doplnenie.

Článok 83

Prechodné ustanovenia

1. Toto nariadenie sa vzťahuje na dedenie po osobách, ktoré zomreli 17. august 2015 alebo neskôr.

2. Ak si zosnulý zvolil rozhodné právo pre dedenie pred 17. august 2015, jeho voľba je platná, pokiaľ spĺňa podmienky stanovené v kapitole III alebo pokiaľ je platná podľa noriem medzinárodného práva súkromného, ktoré boli platné v čase voľby v štáte, v ktorom mal zosnulý obvyklý pobyt, alebo v ktoromkoľvek inom štáte, ktorého bol štátnym príslušníkom.

3. Právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti urobený pred 17. august 2015 je prípustný a platný z hmotno-právneho a formálneho hľadiska, pokiaľ spĺňa podmienky stanovené v kapitole III alebo pokiaľ je prípustný a platný z hmotno-právneho a formálneho hľadiska podľa noriem medzinárodného práva súkromného, ktoré boli platné v čase urobenia právneho úkonu v štáte, v ktorom mal zosnulý obvyklý pobyt, alebo v ktoromkoľvek inom štáte, ktorého bol štátnym príslušníkom, alebo v členskom štáte orgánu konajúceho v dedičskej veci.

4. Ak bol právny úkon nakladania s majetkom pre prípad smrti urobený pred 17. august 2015 v súlade s právnym poriadkom, ktorý by si zosnulý bol býval mohol zvoliť v súlade s týmto nariadením, tento právny poriadok sa považuje za právny poriadok zvolený za rozhodné právo pre dedenie.

Článok 84

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 17. august 2015 okrem článkov 77 a 78, ktoré sa uplatňujú od 16. január 2014, a článkov 79, 80 a 81, ktoré sa uplatňujú od 5. júl 2012.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so zmluvami.

V Štrasburgu 4. júla 2012

Za Európsky parlament
predseda
M. SCHULZ

Za Radu
predseda
A. D. MAVROYIANNIS